

ПАТ КРЕДОБАНК

**Окрема фінансова звітність за
Міжнародними стандартами фінансової звітності
та звіт незалежного аудитора**

31 грудня 2016 року

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ОКРЕМА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Окремий звіт про фінансовий стан	1
Окремий звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід	2
Окремий звіт про зміни власного капіталу.....	3
Окремий звіт про рух грошових коштів за прямим методом	4

Примітки до окремої фінансової звітності

1 Вступ	5
2 Економічне середовище, в якому працює Банк	6
3 Основні принципи облікової політики	7
4 Основні облікові оцінки та професійні судження, що використовувались при застосуванні облікової політики.....	18
5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та тлумачень	18
6 Нові облікові положення.....	19
7 Грошові кошти та їх еквіваленти.....	21
8 Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	23
9 Заборгованість інших банків	23
10 Кредити та аванси клієнтам	24
11 Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	31
12 Інвестиційні цінні папери до погашення	32
13 Інвестиційна нерухомість	32
14 Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи	33
15 Інші фінансові активи.....	34
16 Інші нефінансові активи.....	36
17 Заборгованість перед іншими банками	37
18 Кошти клієнтів	37
19 Інші фінансові зобов'язання	38
20 Інші нефінансові зобов'язання	38
21 Субординований борг	39
22 Статутний капітал	40
23 Інший сукупний дохід, відображеній в компонентах капіталу	41
24 Процентні доходи та витрати	42
25 Комісійні доходи та витрати	42
26 Інші операційні доходи	43
27 Адміністративні та інші операційні витрати	43
28 Податок на прибуток.....	44
29 Чистий та скоригований прибуток/(збиток) на акцію	45
30 Сегментний аналіз	46
31 Управління фінансовими ризиками	49
32 Управління капіталом	58
33 Умовні та інші зобов'язання	59
34 Розкриття інформації про справедливу вартість	61
35 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки.....	64
36 Операцій з пов'язаними сторонами	65

ПрАТ "КПМГ Аудит"
вул. Московська, 32/2, 17-ий поверх
01010 Київ,
Україна
Телефон +380 (44) 490 5507
Факс +380 (44) 490 5508
E-mail info@kpmg.ua

Звіт незалежних аудиторів (аудиторський висновок)

Правлінню

Публічного акціонерного товариства «Кредобанк»

Ми провели аудит окремої фінансової звітності Публічного акціонерного товариства «Кредобанк» («далі – Банк»), що додається, яка включає окремий звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2016 р., окрім звіти про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, про зміни у власному капіталі і про рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, та приміток, які включають стислий виклад важливих аспектів облікової політики та інші пояснювальні примітки.

Відповіальність управлінського персоналу за окрему фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповіальність за складання та достовірне подання цієї окремої фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання окремої фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

Відповіальність аудиторів

Нашою відповіальністю є висловлення думки щодо цієї окремої фінансової звітності на основі результатів проведенного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до Національних стандартів аудиту України, затверджених рішенням Аудиторської Палати України № 320/1 від 29 грудня 2015 р. Ці стандарти вимагають від нас дотримання етичних вимог, а також планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що окрема фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум і розкриттів у окремій фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень окремої фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірного подання суб'єктом господарювання окремої фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю суб'єкта господарювання. Аудит включає також оцінку відповідності використаних облікових політик, приднятості облікових оцінок, зроблених управлінським персоналом, та загального подання окремої фінансової звітності.

Публічне акціонерне товариство «Кредобанк»
Звіт незалежних аудиторів (аудиторський висновок)
Сторінка 2

Ми вважаємо, що отримали достатні та прийнятні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Висловлення думки

На нашу думку, окрема фінансова звітність представляє достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Банку на 31 грудня 2016 р., його фінансові результати та рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

ПрАТ «КПМГ Аудит»
Свідоцтво Аудиторської палати України
№ 2397 від 26 січня 2001 року

Код ЄДРПОУ 31032100
Свідоцтво НБУ про внесення до реєстру
аудиторських фірм, які мають право на
проведення аудиторської перевірки
банків № 0000012 від 17 вересня 2012
року, рішення №39

7 березня 2017 р.

Пархоменко Ганна Валеріївна
Заступник Директора

Сертифікований аудитор
Сертифікат АПУ: № 0085 від
29 жовтня 2009 р.
Свідоцтво НБУ: № 0000044 від
20 вересня 2007 р.

ПАТ «КРЕДОБАНК»
Окремий звіт про фінансовий стан

<i>У тисячах гривень</i>	<i>Прим.</i>	<i>31 грудня 2016 року</i>	<i>31 грудня 2015 року</i>
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	1 379 352	1 423 810
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	8	-	201 204
Заборгованість інших банків	9	41 934	4 097
Кредити та аванси клієнтам	10	5 594 596	4 139 680
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	11	1 435 855	785 176
Інвестиційні цінні папери в портфелі до погашення	12	1 712 872	1 049 724
Передоплата з поточного податку на прибуток		7 509	18 878
Відстрочений актив з податку на прибуток	28	26 593	32 218
Інвестиційна нерухомість	13	10 711	8 928
Нематеріальні активи	14	61 329	59 893
Приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання	14	599 129	456 696
Інші фінансові активи	15	30 111	30 596
Інші нефінансові активи	16	104 601	61 384
Всього активів		11 004 592	8 272 284
Зобов'язання			
Заборгованість перед іншими банками	17	1 045 976	1 157 739
Кошти клієнтів	18	8 172 964	5 654 337
Інші фінансові зобов'язання	19	44 952	46 839
Інші нефінансові зобов'язання	20	94 921	66 467
Субординований борг	21	557 904	516 946
Всього зобов'язань		9 916 717	7 442 328
Капітал			
Статутний капітал	22	2 248 969	1 918 969
Незареєстровані статутний капітал		-	330 000
Накопичений дефіцит		(1 296 841)	(1 564 062)
Резерв переоцінки основних засобів		125 624	129 001
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		10 123	16 048
Всього капіталу		1 087 875	829 956
Всього зобов'язань та капіталу		11 004 592	8 272 284

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 7 березня 2017 року

Г. Шатковський
Голова Правління

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

ПАТ «КРЕДОБАНК»

Окремий звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід

У тисячах гривень	Прим.	2016 рік	2015 рік
Процентні доходи	24	1 286 576	879 336
Процентні витрати	24	(408 511)	(315 223)
Чистий процентний дохід		878 065	564 113
Резерв на знецінення кредитів	10	(189 953)	(200 380)
Чиста процентна маржа після вирахування резерву на знецінення кредитів		688 112	363 733
Комісійні доходи	25	346 126	283 847
Комісійні витрати	25	(62 808)	(35 815)
Прибутки мінус збитки від торгових операцій з іноземною валютою		59 989	64 669
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти		(306)	(85 178)
Прибутки мінус збитки від цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат		1 513	83 220
Прибутки мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		6 572	1 490
Відновлення корисності інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		-	388
Резерв під інші фінансові та нефінансові активи		(5 379)	(6 478)
Резерв на покриття інших втрат та збитків за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням		(2 739)	(156)
Інші операційні доходи	26	13 119	13 558
Адміністративні та інші операційні витрати	27	(705 295)	(540 485)
Прибуток до оподаткування		338 904	142 793
Витрати з податку на прибуток за рік	28	(75 133)	(30 344)
Прибуток за рік		263 771	112 449

Інший сукупний (збиток)/дохід

Статті, що можуть бути надалі перекласифіковані до прибутків або збитків

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу:

- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу, перенесена в чистий прибуток та збиток

Статті, що не можуть бути надалі перекласифіковані до прибутків або збитків

Переоцінка основних засобів:

- Переоцінка об'єктів, що виникає на дату переведення об'єктів з категорії нерухомості, зайнятої власником, до інвестиційної нерухомості
- Податок на прибуток, відображеній безпосередньо в іншому сукупному доході

Інший сукупний (збиток)/дохід за рік (5 852) 10 575

Всього сукупний дохід за рік 257 919 123 024

Чистий та скоригований прибуток/(збиток) на акцію, що належить акціонерам на основі консолідований фінансової звітності Групи (у гривнях на акцію)

29 0,0009 (0,0004)

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 7 березня 2017 року.

Г. Шатковські
Голова Правління

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

Виконавці: О. Лісний, І. Вітінська (т. 032 297 27 82)

Примітки, подані на стор. 5 – 67, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

ПАТ «КРЕДОБАНК»
Окремий звіт про зміни у власному капіталі

Статутний капітал	Незареєст- рований статутний капітал	Резерви переоцінки цінних паперів для подальшого продажу	Резерви переоцінки основних засобів	Накопичений дефіцит	Всього капіталу
У тисячах гривень	Прим.				
Залишок на 1 січня 2015 року	1 918 969		5 485	133 430	(1 693 893)
Прибуток за рік					112 449
Інший сукупний дохід	23		10 563	12	-
Всього сукупний дохід за 2015 рік			10 563	12	112 449
Перенесення резерву переоцінки приміщень до накопиченого дефіциту при вибудті будівель та амортизація резерву переоцінки				(4 441)	4 441
Операції з акціонерами					
Операції з материнською компанією	36				12 941
Незареестрований статутний капітал	21, 22	330 000			330 000
Операції з акціонерами, всього		330 000			12 941
Залишок на 31 грудня 2015 року	1 918 969	330 000	16 048	129 001	(1 564 062)
Прибуток за рік					263 771
Інший сукупний збиток	23		(5 925)	73	-
Всього сукупний дохід за 2016 рік			(5 925)	73	263 771
Перенесення резерву переоцінки приміщень до накопиченого дефіциту при вибудті будівель та амортизація резерву переоцінки				(3 450)	3 450
Операції з акціонерами					
Незареестрований статутний капітал	22	330 000	(330 000)		
Операції з акціонерами, всього		330 000	(330 000)		
Залишок на 31 грудня 2016 року	2 248 969		10 123	125 624	(1 296 841)
					1 087 875

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 7 березня 2017 року.

Г. Шатковський
Голова Правління

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

ПАТ «КРЕДОБАНК»
Окремий звіт про рух грошових коштів за прямим методом

<i>У тисячах гривень</i>	<i>Прим.</i>	<i>2016 рік</i>	<i>2015 рік</i>
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		1 180 516	834 951
Проценти сплачені		(423 036)	(313 183)
Виплати та комісійні отримані		347 650	280 981
Виплати та комісійні сплачені		(62 808)	(35 815)
Дохід, отриманий від торгових операцій з іноземною валютою		59 989	64 669
Інший операційний дохід отриманий		12 276	11 655
Витрати, пов'язані з персоналом, сплачені		(268 497)	(218 850)
Адміністративні та інші операційні витрати сплачені		(318 227)	(242 251)
Податок на прибуток сплачений		(58 605)	(8 078)
Грошові потоки отримані від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		469 258	374 079
Чисте (збільшення)/зменшення заборгованості інших банків		(36 698)	4 165
Чисте зменшення цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки та збитки		199 756	
Чисте збільшення кредитів та авансів клієнтам		(1 494 464)	(883 750)
Чисте збільшення інших фінансових та нефінансових активів		(51 121)	(26 454)
Чисте зменшення заборгованості перед іншими банками		(219 015)	(403 640)
Чисте збільшення коштів клієнтів		2 270 683	1 150 178
Чисте (зменшення)/збільшення інших фінансових та нефінансових зобов'язань		(7 490)	13 425
Чисті грошові кошти отримані від операційної діяльності		1 130 909	228 003
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		(1 718 263)	(791 794)
Надходження від реалізації та погашення інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		1 198 301	1 198 470
Придбання інвестиційних цінних паперів в портфелі до погашення		(1 559 774)	(597 865)
Надходження від реалізації та погашення інвестиційних цінних паперів в портфелі до погашення		1 103 256	819 759
Придбання приміщень та обладнання	14	(205 286)	(73 012)
Надходження від викупу приміщень та обладнання, нематеріальних активів		1 370	1 011
Придбання нематеріальних активів	14	(27 766)	(28 471)
Чисті грошові кошти, (використані в)/отримані від інвестиційної діяльності		(1 208 162)	528 098
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Погашення субординованого боргу		21,36	- (326 077)
Сплачені внески за незареєстрованим статутним капіталом		21,22	- 330 000
Чисті грошові потоки від фінансової діяльності			- 3 923
Вплив зміни курсу обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		32 795	162 790
Чисте (зменшення)/збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		(44 458)	922 814
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		1 423 810	500 996
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	3, 7	1 379 352	1 423 810

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 7 березня 2017 року.

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

Виконавці: О. Лісний, І. Вітинська (т. 032 297 27 82)

Примітки, подані на стор. 5 – 67, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

1 Вступ

Ця окрема фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за 2016 фінансовий рік для Публічного акціонерного товариства «Кредобанк» (далі – «Банк»), в доповнення до консолідований фінансової звітності Банку згідно з МСФЗ, для подання до Національного банку України (НБУ) на виконання вимог параграфу 8.1 розділу III Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженої Постановою Правління НБУ №373 10 листопада 2011 року, із змінами та доповненнями. Ця окрема фінансова звітність повинна розглядатись разом із консолідованим фінансовою звітністю, яка може бути отримана на офіційному сайті Банку (www.kredobank.com.ua).

Банк зареєстрований в Україні та є резидентом України. Банк є публічним акціонерним товариством з відповідальністю акціонерів, обмеженою часткою акцій, що їм належать, і був утворений відповідно до законодавства України. Станом на 31 грудня 2016 року та 31 грудня 2015 року безпосередньою материнською компанією Банку є РКО Bank Polski S.A. (Польща). Банк входить до складу Групи РКО Bank Polski S.A. (далі – «Група РКО ВР S.A.»). Найбільшим акціонером Групи РКО ВР S.A. є Міністерство державної скарбниці Республіки Польща. Банк не проводить спільних транзакцій з Міністерством державної скарбниці Республіки Польща. Станом на 31 грудня 2016 року РКО ВР S.A. володіє акціями Банку у розмірі 99,6293% (31 грудня 2015 року: 99,5655%).

Основна діяльність. Основна діяльність Банку включає комерційні банківські операції та обслуговування фізичних та юридичних осіб в Україні. Банк був заснований у формі акціонерного товариства у 1990 році. Банк був спочатку зареєстрований Державним банком СРСР і перереєстрований Національним банком України (НБУ) 14 жовтня 1991 року під назвою АТ «Західно-Український Комерційний Банк». У 2002 році назву Банку було змінено на АТ «Кредит Банк (Україна)». У листопаді 2005 року акціонери Банку прийняли рішення про зміну назви Банку на «Кредобанк». За рішенням позачергових загальних зборів акціонерів від 26 листопада 2009 року, у зв'язку із приведенням своєї діяльності у відповідність до вимог Закону України «Про акціонерні товариства», Банк змінив назву на Публічне Акціонерне Товариство «Кредобанк».

Банк здійснює свою діяльність відповідно до Ліцензії на здійснення банківських операцій №43, виданої НБУ 11 жовтня 2011 року та Генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій №43-2 від 19 грудня 2016 року. Ці ліцензії надають Банку право здійснювати банківські операції, у тому числі валютні операції. Банк також має Ліцензії на здійснення депозитарної діяльності від 10 жовтня 2013 року та Ліцензії на здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами від 7 листопада 2012 року. Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційне свідоцтво №051 від 19 жовтня 2012 року), що діє відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 року (зі змінами). Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує відшкодування коштів за вкладами до 200 тисяч гривень (у 2015 році - 200 тисяч гривень) на одну особу у разі ліквідації банку.

Станом на 31 грудня 2016 року Банк має 111 відділень (у 2015 році – 110 відділень) в Україні.

Головною стратегічною метою Банку є прибуткова діяльність. Місія Банку – бути надійним фінансовим партнером для клієнтів і привабливим роботодавцем для працівників. Завдяки спеціалізації і концентрації ресурсів Банк прагне досягти і підтримувати довгострокову стабільність бізнесу, забезпечуючи тим самим рентабельність інвестицій своїх акціонерів.

Юридична адреса та місце здійснення діяльності. Юридична адреса та місце здійснення діяльності Банку:

вул. Сахарова, 78

79026 м. Львів,

Україна.

Валюта подання окремої фінансової звітності. Цю окрему фінансову звітність подано в гривнях, якщо не зазначено інше.

2 Економічне середовище, в якому працює Банк

У 2016 році на економіку та банківський сектор Україні продовжували чинити значний вплив суспільно-політичні та зовнішньополітичні події, що розпочалися у 2014-2015 роках, зокрема:

- частина території України (в межах Автономної республіки Крим) залишалась тимчасово окупованою Російською Федерацією внаслідок анексії, не визнаної міжнародним співтовариством (Резолюція Генеральної Асамблеї ООН про територіальну цілісність України № 68/262 від 27 березня 2014 року, Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 71/205 від 19 грудня 2016 року щодо ситуації з правами людини в тимчасово окупованому Криму);
- на частині території України (в межах окремих районів Донецької та Луганської областей) протягом 2016 року тривало збройне протистояння та воєнні дії з сепаратистськими угрупованнями, підтримуваними з-за кордону. Українська влада продовжувала антiterористичну операцію із застосуванням армії та правоохоронних органів. Станом на дату затвердження цієї окремої фінансової звітності окремі райони Донецької та Луганської областей залишаються під контролем сепаратистських угруповань, а українська влада наразі не має можливості забезпечити виконання законів України на цій території.

Зазначені обставини унеможливлюють бізнес-діяльність українських банків та компаній на території Автономної республіки Крим та частині території Донецької та Луганської областей.

Анексія Автономної Республіки Крим, збройний конфлікт на Сході України та обумовлене цим різке погіршення відносин між Україною та Російською Федерацією поглибили економічну кризу та спричинили падіння показників валового внутрішнього продукту й обсягів зовнішньої торгівлі у 2014-2015 роках, погіршення стану державних фінансів, скорочення валютних резервів Національного банку України, значну девальвацію національної валюти та зниження кредитних рейтингів суворенного боргу України. Внаслідок девальвації національної валюти, Національний банк України ввів ряд адміністративних обмежень на операції з обміну валют, які, серед іншого, включали обмеження на придбання іноземної валюти фізичними та юридичними особами, заборону виведення валюти за кордон для виплати дивідендів, заборону дострокового погашення кредитів, отриманих від нерезидентів, та обмеження зняття готівкових сум з рахунків у банках. Ці події мали негативний вплив на українські компанії та банки, значно обмеживши їх можливості для отримання фінансування на внутрішньому та міжнародних ринках.

Після тривалої рецесії економіка України у 2016 році відновила зростання. Динаміка зростання ВВП стабільно прискорювалася протягом усього 2016 року – з 0,1% р/р у 1-му кварталі до 4,7% р/р у 4-му кварталі. Протягом року, який закінчився 31 грудня 2016 року ставка інфляції знизилася до 12,4% р/р, гривневі депозити юридичних осіб зросли на 12% р/р, а гривневі депозити населення – на 5% р/р. Національний банк України розпочав пом'якшення монетарної політики та часткову лібералізацію обмежень на валютному ринку. Протягом 2016 року НБУ 6 раз знижував облікову ставку, в результаті чого вона знизилась з 22% до 14% річних станом на 31 грудня 2016 року.

Важливим чинником макроекономічної стабільності в Україні залишається співпраця з Міжнародним валютним фондом – у вересні 2016 року Україна отримала третій транш в рамках програми EFF на суму близько 1 млрд. доларів США, що сприяло отриманню додаткового фінансування від ЄС та США. В результаті за 2016 рік міжнародні резерви України зросли на 16% до 15,5 млрд. доларів США.

Хоча управлінський персонал вважає, що він вживає належні заходи на підтримку стабільності діяльності Банку, необхідні за існуючих обставин, збереження існуючої нестабільності у діловому середовищі може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Банку, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця окрема фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Банку. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятися від оцінок управлінського персоналу.

3 Основні принципи облікової політики

Основа подання інформації. Ця окрема фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) на основі принципу історичної вартості, з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та переоцінку будівель, фінансових активів для подальшого продажу і фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Основні принципи облікової політики, що використовувались у ході підготовки цієї окремої фінансової звітності, наведено далі. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не зазначено інше (див. Примітку 5).

Безперервно діюче підприємство. Керівництво підготувало цю окрему фінансову звітність відповідно до принципу подальшого безперервного функціонування. Формуючи таке професійне судження, керівництво врахувало фінансовий стан Банку, свої існуючі наміри, постійну фінансову підтримку з боку материнської компанії, заплановану в бюджеті прибутковість діяльності у майбутньому та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив поточної фінансової та економічної ситуації на майбутню діяльність Банку.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгаються на активному ринку, оцінюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується Банком. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, які утримуються Банком, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування.

Ринковою ціною котирування, яка використовувалася для оцінки фінансових активів, є поточна ціна попиту; а ринковою ціною котирування, яка використовувалася для фінансових зобов'язань - поточна ціна пропозиції. Портфель похідних фінансових інструментів або інших фінансових активів і фінансових зобов'язань, які не торгаються на активному ринку, оцінюється за справедливою вартістю групи фінансових активів і фінансових зобов'язань на основі ціни, яка буде отримана від продажу чистої довгої позиції (активу) за певною групою ризику або від продажу чистої короткої позиції (зобов'язання) за певною групою ризику при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Це стосується активів, які обліковуються за справедливою вартістю на періодичній основі, якщо Банк: (а) управляє групою фінансових активів та фінансових зобов'язань на основі чистої позиції за певним ринковим ризиком або кредитним ризиком певного контрагента, відповідно до внутрішньої стратегії інвестування та управління ризиками; (б) надає інформацію за групами активів та зобов'язань ключовому управлінському персоналу; та (в) ринкові ризики, включаючи термін їх впливу на фінансові активи та фінансові зобов'язання, в основному співпадають.

Методи оцінки, зокрема, моделі дисконтованих грошових потоків або моделі, що базуються на нещодавніх операціях на ринку на загальних умовах або на фінансових даних об'єктів інвестицій, застосовуються для оцінки справедливої вартості для певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня зовнішня ринкова інформація щодо ціноутворення. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження). Переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості відбувається, за припущенням, в кінці звітного періоду (див. Примітку 34).

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов’язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягаються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов’язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відсточених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх збитків за кредитами) точно дисконтується протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточеної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід’ємною частиною ефективної процентної ставки.

Початкове визнання фінансових інструментів. Похідні фінансові інструменти та інші фінансові інструменти за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків.

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Банк зобов’язується поставити фінансовий актив. Усі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб’єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

Припинення визнання фінансових активів. Банк припиняє визнавати фінансові активи, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність, або (б) Банк передає права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклав угоду про передачу, і при цьому (i) також передав в основному всі ризики та вигоди, пов’язані з володінням активами, або (ii) Банк не передає та не залишає в основному всі ризики та вигоди володіння, але припиняє здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов’язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у відому суму готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки на рахунках в НБУ, які не є обмеженими для використання, депозитні сертифікати та всі розміщення коштів на міжбанківському ринку з первісним строком погашення не більше трьох місяців. Кошти, щодо яких існують обмеження стосовно їх використання протягом періоду, який перевищує три місяці, з моменту надання, виключаються з грошових коштів та їх еквівалентів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Виплати або надходження у звіті про рух грошових коштів являють собою передачу грошових коштів та їх еквівалентів Банку, включаючи суми, що дебетуються або кредитуються по поточних рахунках клієнтів Банку, такі як отримання відсоткових доходів по кредитах та основної суми кредиту шляхом зменшення клієнтських поточних рахунків, або виплати відсотків та видачі кредитів шляхом зарахування їх на поточні рахунки клієнтів, що являють собою готівкові кошти або їх еквіваленти з точки зору клієнтів.

Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, – це фінансові активи, що при початковому визнанні безвідклично відносяться до цієї категорії. Керівництво відносить цінні папери до цієї категорії лише у тому випадку, якщо (а) така класифікація призводить до усунення або суттєвого зменшення невідповідності в обліку, що виникає у результаті оцінки активів чи зобов'язань або визнання прибутків та збитків, пов'язаних з цими активами та зобов'язаннями, із використанням різних методик оцінки; або (б) Банк управлює групою фінансових активів, фінансових зобов'язань або обома групами і оцінює результати операцій з фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями на основі справедливої вартості згідно з задокументованою стратегією управління ризиками або інвестиційною стратегією, і інформація, підготовлена на основі справедливої вартості, регулярно подається та аналізується управлінським персоналом Банку; або (в) фінансовий актив містить вбудований дериватив, який значно змінює грошові потоки по контракту, які б без даного вбудованого деривативу початково передбачались контрактом.

Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, обліковуються за справедливою вартістю. Проценти, зароблені за цінними паперами за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, розраховуються з використанням методу ефективної процентної ставки і показуються у прибутку чи збитку за рік як процентний дохід. Дивіденди включаються до дивідендного доходу у складі іншого операційного доходу в момент встановлення права Банку на одержання виплати дивідендів і якщо існує ймовірність отримання дивідендів. Усі інші елементи змін справедливої вартості та прибуток або збиток від припинення визнання обліковуються у прибутку чи збитку за рік як прибуток за вирахуванням збитків від цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, за період, в якому він виникає.

Заборгованість інших банків. Заборгованість інших банків обліковується тоді, коли Банк надає банкам-контрагентам грошові кошти, які підлягають погашенню на встановлену чи визначену дату; при цьому Банк не має наміру здійснювати торгові операції з дебіторською заборгованістю, що виникає. Ця дебіторська заборгованість не пов'язана з похідними фінансовими інструментами та не має ринкових котирувань. Заборгованість інших банків обліковується за амортизованою вартістю.

Кредити та аванси клієнтам. Кредити та аванси клієнтам обліковуються, коли Банк надає грошові кошти клієнтам з метою придбання або створення дебіторської заборгованості, яка не пов'язана з похідними фінансовими інструментами, не котирується на активному ринку та має бути погашена на встановлену чи визначену дату; при цьому Банк не має наміру здійснювати торгові операції з цією дебіторською заборгованістю. Кредити та аванси клієнтам обліковуються за амортизованою вартістю.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю. Збитки від знецінення визнаються у прибутку чи збитку за рік по мірі їх виникнення у результаті однієї або декількох подій («збиткових подій»), що відбулися після початкового визнання фінансового активу і чинять вплив на суму або строки оціночних грошових потоків, які пов'язані з фінансовим активом або групою фінансових активів, якщо ці збитки можна достовірно оцінити. Якщо Банк визначає відсутність об'єктивних ознак знецінення для окремо оціненого фінансового активу (незалежно від його суттєвості), вона відносить цей актив до групи фінансових активів, що мають схожі характеристики кредитного ризику, та здійснює їх колективну оцінку на предмет знецінення. Основними факторами, які враховує Банк при визначенні знецінення фінансового активу, є його прострочений статус та можливість реалізації відповідної застави, за її наявності.

Нижче перелічені інші основні критерії, на підставі яких визначається наявність об'єктивних ознак збитку від знецінення:

- прострочення будь-якого чергового платежу, при цьому несвоєчасна оплата не може пояснюватись затримкою у роботі розрахункових систем;
- позичальник зазнає суттєвих фінансових труднощів, що підтверджує отримана Банком фінансова інформація позичальника;
- ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації позичальника;
- платоспроможність позичальника погіршилася внаслідок змін загальнонаціональних або місцевих економічних умов, які чинять вплив на діяльність позичальника;
- вартість застави суттєво зменшилась у результаті погіршення ситуації на ринку;
- внесення змін до договорів з боржником щодо продовження їх строку дії, зміни графіка платежів, схеми платежів та інших змін до початкових умов договору через фінансові труднощі позичальника.

Для цілей колективної оцінки на предмет знецінення фінансові активи об'єднуються у групу на основі схожих характеристик кредитного ризику. Ці характеристики враховуються при визначенні очікуваних майбутніх грошових потоків для групи таких активів та є індикаторами спроможності дебітора сплатити суми заборгованості відповідно до умов договору по активах, що оцінюються.

Майбутні грошові потоки в групі фінансових активів, що колективно оцінюються на предмет знецінення, розраховуються на основі передбачених договорами грошових потоків від активів та досвіду керівництва стосовно того, якою мірою ці суми стануть простроченими в результаті минулих збиткових подій і якою мірою такі прострочені суми можна буде відшкодувати. Попередній досвід коригується з урахуванням існуючих даних, що відображають вплив поточних умов, які не впливали на той період, на якому базується попередній досвід збитків, та вилучається вплив тих умов у попередньому періоді, які не існують на даний момент.

Якщо умови щодо знеціненого фінансового активу, що обліковується за амортизованою вартістю, переглядаються або іншим чином змінюються внаслідок фінансових труднощів позичальника чи емітента, знецінення такого активу оцінюється із використанням ефективної процентної ставки, яка застосовувалася до зміни його умов. Визнання переглянутого активу припиняється, а новий актив визнається за справедливою вартістю тільки у разі, якщо ризики і вигоди від активу суттєво змінились. Про це зазвичай свідчить істотна різниця між поточною вартістю первісних грошових потоків і нових очікуваних грошових потоків після перегляду умов кредитного договору.

Збитки від знецінення завжди визнаються шляхом створення резерву у сумі, необхідній для зменшення балансової вартості активу до поточної вартості очікуваних грошових потоків (без урахування майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою для даного активу. Розрахунок поточної вартості оціночних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути у результаті звернення стягнення на предмет застави за вирахуванням витрат на отримання та продаж застави незалежно від ступеня ймовірності звернення стягнення на предмет застави.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо у наступному періоді сума збитку від знецінення активу зменшується і це зменшення може бути об'єктивно віднесено до подій, яка відбулась після визнання збитку від знецінення (наприклад, через підвищення кредитного рейтингу дебітора), то визнаний раніше збиток від знецінення сторнується шляхом коригування рахунку резерву. Сума зменшення відображається у прибутку чи збитку за рік.

Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок відповідного резерву збитків від знецінення після завершення всіх необхідних процедур для відшкодування активу та після визначення остаточної суми збитку. Повернення раніше списаних сум кредитується на рахунок відповідного резерву збитків від знецінення у прибутку чи збитку за рік.

Заставне майно, що перейшло у власність Банку. Заставне майно, що перейшло у власність Банку, - це фінансові та нефінансові активи, отримані Банком при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи спочатку визнаються за справедливою вартістю та включаються до основних засобів, інших фінансових активів або інших активів в залежності від їх характеру, а також намірів Банку щодо відшкодування вартості цих активів, а в подальшому обліковуються відповідно до облікової політики для цих категорій активів.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Банк бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, у тому числі зобов'язання з надання кредитів, акредитивів та фінансові гарантії. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснити платежі у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми сторонами. Фінансовим гарантіям притаманний той самий ризик, що і кредитам. Фінансові гарантії та зобов'язання надати кредит спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку існування зобов'язання, крім зобов'язань надати кредити, якщо існує імовірність того, що Банк укладе конкретну кредитну угоду і не очікує реалізувати відповідний кредит протягом короткого періоду часу після його надання. Така комісія за надання кредиту відноситься на майбутні періоди та включається до складу балансової вартості кредиту при початковому визнанні. На кожну звітну дату зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, оцінюються за найбільшою з двох сум: (i) неамортизованого залишку відповідної суми при початковому визнанні, та (ii) оціночних витрат, необхідних для погашення зобов'язання на звітну дату.

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу. Ця класифікація включає інвестиційні цінні папери, які Банк має намір утримувати протягом невизначеного часу і які можуть бути продані для покриття потреб ліквідності або внаслідок змін процентних ставок, курсу обміну або цін акцій. Банк здійснює відповідну класифікацію інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу у момент їх придбання.

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу обліковуються за справедливою вартістю. Процентні доходи, зароблені по боргових цінних паперах для подальшого продажу, обчислюються за методом ефективної процентної ставки та відображаються у прибутку чи збитку за рік.

Дивіденди по інструментах капіталу для подальшого продажу відображаються у прибутку чи збитку за рік в момент встановлення права Банку на одержання виплат і якщо існує ймовірність отримання дивідендів. Усі інші елементи зміни справедливої вартості відображаються у складі іншого сукупного доходу як відстрочені до моменту списання інвестиції або її знецінення; при цьому кумулятивний прибуток або збиток виключається зі складу капіталу та відноситься на прибуток чи збиток за рік.

Збитки від знецінення визнаються у прибутку чи збитку за рік по мірі їх понесення в результаті однієї або кількох подій («збиткових подій»), що відбулися після початкового визнання інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу. Значне або тривале зниження справедливої вартості інструменту капіталу до рівня, нижчого за його первісну вартість, є свідченням того, що такий цінний папір знецінений. Накопичений збиток від знецінення, що оцінюється як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю мінус будь-який збиток від знецінення активу, раніше визнаний у прибутку чи збитку за рік, вилучається з іншого сукупного доходу та визнається у фінансовому результаті. Збитки від знецінення інструментів капіталу через фінансовий результат не сторнується. Якщо в наступному періоді справедлива вартість боргового інструменту для подальшого продажу збільшується і це збільшення може бути об'єктивно віднесено до подій, яка відбулась після визнання збитку від знецінення у прибутку чи збитку, то збиток від знецінення сторнується через прибуток чи збиток за рік.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Угоди про продаж та подальший викуп. Угоди про продаж та подальший викуп (угоди «репо»), які фактично забезпечують контрагенту доходність кредитора, вважаються операціями забезпеченого фінансування. Визнання цінних паперів, проданих відповідно до угод про продаж та подальший викуп, не припиняється. Цінні папери у звіті про фінансовий стан не рекласифікуються, крім випадків, коли їх одержувач має договірне або традиційне право продати або передати ці цінні папери в заставу. В останньому випадку вони переводяться до категорії дебіторської заборгованості за операціями викупу. Відповідні зобов'язання показуються в складі заборгованості перед іншими банками.

Цінні папери, придбані відповідно до угод про подальший продаж («зворотні репо»), які фактично забезпечують Банку доходність кредитора, показано в залежності від конкретного випадку у складі заборгованості інших банків або кредитів та авансів клієнтам. Різниця між цінами продажу та подальшого викупу відображається як процентні доходи і нараховується протягом строку дії угоди «репо» із застосуванням методу ефективної процентної ставки.

Інвестиційні цінні папери, утримувані до погашення. У цю групу включаються непохідні фінансові активи, які котируються на активному ринку, з фіксованими або обумовленими виплатами та фіксованим строком погашення, які, відповідно за твердим наміром і можливістю керівництва Банку, будуть утримуватися до погашення. Інвестиційні цінні папери не класифікуються як утримувані до погашення, якщо Банк має право вимагати від емітента погашення або викупу цих інвестиційних паперів до настання строку погашення, оскільки право досрочового викупу суперечить наміру утримувати актив до погашення. Керівництво класифікує інвестиційні цінні папери, утримувані до погашення, в момент первісного визнання та переглядає цю класифікацію на кінець кожного звітного періоду. Інвестиційні цінні папери, утримувані до погашення, відображаються за амортизованою вартістю

Фінансова оренда. Коли Банк виступає в ролі орендодавця за договором оренди, за яким орендарю передаються всі ризики та вигоди від володіння активом, то такий актив класифікується як фінансова оренда та дебіторська заборгованість, яка дорівнює вартості чистих інвестицій в оренду, та відображається у складі кредитів та авансів.

Інвестиційна нерухомість. Інвестиційна нерухомість - це нерухомість, що утримується Банком з метою отримання орендного доходу або зростання вартості вкладеного капіталу, або для досягнення обох цілей. Інвестиційна нерухомість включає незавершене будівництво, яке в майбутньому буде використовуватись як інвестиційна нерухомість.

При первинному визнанні інвестиційна нерухомість відображається за вартістю придбання, включаючи витрати на проведення операції, а згодом переоцінюється за справедливою вартістю з метою відображення ринкових умов на кінець звітного періоду.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості - це ціна, яка була б отримана від продажу активу при звичайній операції без врахування витрат на проведення операції. Справедлива вартість інвестиційної нерухомості Банку визначається на підставі звітів внутрішнього оцінювача, який володіє відповідною професійною кваліфікацією і має актуальний досвід оцінки майна з аналогічним розташуванням та категорією. В основу оцінки була покладена ринкова вартість активів.

Зароблений орендний дохід відображається в прибутках або збитках за рік в складі інших операційних доходів. Доходи та витрати, пов'язані зі зміною справедливої вартості інвестиційної нерухомості, відображаються в прибутках або збитках за рік в окремому рядку.

Приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання. Приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання відображаються в бухгалтерському обліку за первісною вартістю, або переоціненою вартістю, як описано нижче, за вирахуванням накопиченого зносу та резерву під знецінення (у разі необхідності).

Починаючи з 2012 року будівлі обліковуються за моделлю переоцінки. На дату переоцінки накопичена амортизація будівель була виключена із балансової вартості активів, а чиста вартість була скоригована до переоціненої вартості активів.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Власні будівлі Банку підлягають регулярній переоцінці для того, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, яка була б визначена із застосуванням справедливої вартості на кінець звітного періоду. Збільшення балансової вартості в результаті переоцінки зараховується до складу іншого сукупного доходу та переоцінки в капіталі. Зменшення вартості активів, в межах проведеної раніше переоцінки, визнається у складі іншого сукупного доходу і знижує раніше визнану переоцінку в капіталі. Інше зменшення вартості відображається у прибутку чи збитку за рік. Резерв переоцінки будівель, включений у капітал, переноситься безпосередньо на нерозподілений прибуток в момент списання або вибуття активу.

Витрати на ремонт та технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням заміненого компоненту.

Наприкінці кожного звітного періоду керівництво Банку оцінює наявність ознак знецінення приміщень, вдосконалень орендованого майна та обладнання. Якщо такі ознаки існують, керівництво розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображені щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибуток або збитки від вибуття основних засобів визначаються шляхом порівняння суми надходжень із балансовою вартістю та визнаються у прибутку чи збитку за рік (у складі інших операційних доходів або витрат).

Амортизація. Земля та незавершене будівництво не амортизуються. Амортизація об'єктів приміщень, вдосконалень орендованого майна та обладнання розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх експлуатації за наступними нормами:

	Строки експлуатації (у роках)
Приміщення	70
Меблі та пристосування	5-15
Транспортні засоби	7
Комп'ютери та обладнання	5-15
Вдосконалення орендованого майна	протягом строку оренди

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Банку мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються на основі витрат, понесених на придбання та введення в експлуатацію програмного забезпечення.

Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані, контролюються Банком і, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням (наприклад, його обслуговуванням), відносяться на видатки по мірі їх здійснення. Амортизація на капіталізоване програмне забезпечення нараховується лінійним методом протягом очікуваного строку його використання, який становить не більше 10 років (у 2015 році – до 10 років).

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Операційна оренда. У випадках, коли Банк виступає орендарем в рамках оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, не передаються орендодавцем Банку, загальна сума орендних платежів включається до прибутку або збитку рівними частинами протягом строку оренди.

Оренда, вбудована в інші договори, відокремлюється, якщо (а) виконання договору пов'язане з використанням конкретного активу або активів та (б) договір передбачає передачу права на використання активу.

Якщо активи надаються в оперативну оренду, орендні платежі, що підлягають отриманню, визнаються як орендні доходи рівними частинами протягом строку оренди.

Заборгованість перед іншими банками. Заборгованість перед іншими банками обліковується з моменту надання Банку грошових коштів або інших активів банками-контрагентами. Непохідні фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Кошти клієнтів. Кошти клієнтів включають непохідні фінансові зобов'язання перед фізичними особами, державними або корпоративними клієнтами та обліковуються за амортизованою вартістю.

Субординований борг. Субординований борг - це довгострокові позички, які у випадку ліквідації Банку будуть погашені після виконання вимог всіх інших кредиторів. Субординований борг обліковується за амортизованою вартістю.

Похідні фінансові інструменти. Похідні фінансові інструменти, що включають валютні свопи, обліковуються за справедливою вартістю.

Всі похідні фінансові інструменти відображаються як активи, коли їхня справедлива вартість позитивна, і як зобов'язання, коли їхня справедлива вартість негативна. Зміни справедливої вартості похідних фінансових інструментів відносяться на прибуток або збиток за рік. Банк не застосовує облік хеджування.

Деякі похідні фінансові інструменти, вбудовані в інші фінансові інструменти, обліковуються як окремі похідні інструменти, якщо їхні ризики та економічні характеристики не пов'язані тісно з ризиками та економічними характеристиками основної угоди. Якщо Банк не в змозі визначити вартість вбудованого похідного інструмента окремо на дату придбання або на кінець наступного фінансового звітного періоду, вся угода в цілому оцінюється за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат.

Податки на прибуток. У цій окремій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства України із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на звітну дату. Витрати/(кредит) з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені у складі іншого сукупного доходу або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді у складі іншого сукупного доходу або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваного прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Оподатковуваний прибуток або збиток базується на оціночних показниках, якщо фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей окремої фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток. Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує імовірність отримання оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Відстрочений податок на прибуток не визнається стосовно нерозподіленого прибутку після придбання чи інших змін в резервах дочірніх компаній, чи то дивіденду політику контролює Банк, якщо цілком імовірно, що різниця не буде відшкодована через дивіденди або іншим чином в майбутньому.

Невизначені податкові позиції. Керівництво переоцінює невизначені податкові позиції Банку на кожну звітну дату. Зобов'язання, що відображаються щодо податку на прибуток, визначаються керівництвом як позиції із невисокою імовірністю того, що їх вдасться відстояти у випадку виникнення претензій з боку податкових органів. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Банком податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на звітну дату, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань. Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання на звітну дату.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

Статутний капітал. Прості акції показані у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Переширення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як емісійний дохід.

Визнання доходів та витрат. Процентні доходи та витрати за всіма борговими інструментами відображаються у прибутку чи збитку за рік відповідно до методу нарахування із використанням методу ефективної процентної ставки. Цей метод включає до складу процентних доходів та витрат і розподіляє протягом всього періоду дії усіх комісій, які виплачують або отримують сторони договору і які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, витрати за угодою, а також усі інші премії та дисконти.

Процентний дохід за фінансовими активами, за якими визнано зменшення корисності, визнається на балансову вартість такого активу з використанням ефективної ставки відсотка, що застосовується для дисконтування оцінених очікуваних грошових потоків під час визначення зменшення корисності фінансового активу.

Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, включають комісійні, отримані або сплачені у зв'язку із формуванням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання (наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, оцінку чи облік гарантій або застави, врегулювання умов надання інструменту та обробку документів за угодою). Комісійні за зобов'язання із надання кредиту за ринковими процентними ставками, отримані Банком, є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, якщо існує імовірність того, що Банк укладе конкретний кредитний договір та не плануватиме реалізації кредиту протягом короткого періоду часу після його надання.

Банк не відносить зобов'язання із надання кредитів до фінансових зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю через фінансовий результат.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Всі інші виплати, комісійні та інші доходи і витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані.

Виплати та комісійні в результаті переговорів або участі в переговорах про проведення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів чи придбання або продаж компаній), які Банк отримує після завершення відповідної операції, відображаються після завершення зазначененої операції.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Банку є валюта економічного середовища, в якому працює Банк. Функціональною валютою та валютою подання Банку є національна валюта України – гривня.

Монетарні активи і зобов'язання перераховуються у функціональну валюту Банку за офіційним обмінним курсом НБУ на відповідну звітну дату. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, відображаються у фінансовому результаті. Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних позицій, в тому числі інвестицій до капіталу. Вплив змін обмінного курсу на справедливу вартість паперів інструментів капіталу обліковується як частина прибутку або збитку від змін справедливої вартості.

Основні курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

	31 грудня 2016 року, гривень	31 грудня 2015 року, гривень
1 долар США	27,1908	24,0007
1 євро	28,4226	26,2231
1 російський рубль	0,4511	0,3293

Взаємозалік. Фінансові активи та зобов'язання згортаються і в окремому звіті про фінансовий стан відображається чиста величина тільки в тих випадках, коли існує законодавче встановлене право зробити взаємозалік відображені сум, а також намір або зробити взаємозалік, або одночасно реалізувати актив і врегулювати зобов'язання. Право на взаємозалік, що розглядається 1) не повинно залежати від можливих майбутніх подій і 2) повинно мати юридичну можливість здійснення при наступних обставинах: (а) в ході здійснення звичайної фінансово-господарської діяльності, (б) при невиконанні зобов'язання по платежах (подія дефолту) і (в) у разі неплатоспроможності або банкрутства.

Витрати на персонал та відповідні відрахування. Витрати на заробітну плату, внески до державного пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Банку. Банк не має юридичного чи умовного зобов'язання сплачувати пенсійні чи інші платежі, окрім платежів по державній системі соціального страхування.

Звітність за сегментами. Звітність за сегментами складається у відповідності до внутрішньої звітності, яка надається керівництву Банку, що виконує роль органа, відповіального за прийняття операційних рішень. Сегменти, доходи, фінансові результати й активи яких перевищують 10% від загальних показників за всіма сегментами, розкриваються окремо. Географічні сегменти Банку показані у цій окремій фінансовій звітності окремо виходячи з резидентності контрагента. Резидентність та фактичне місце діяльності контрагентів в більшості випадків співпадають.

Зміни у форматі окремої фінансової звітності. За потреби, порівняльні дані були скориговані для приведення їх у відповідність змінам у форматі окремої фінансової звітності за поточний рік.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Подання статей звіту про фінансовий стан в порядку ліквідності. У Банку немає чітко визначеного операційного циклу, і тому Банк не представляє окремо короткострокові та довгострокові активи і зобов'язання в звіті про фінансовий стан. Замість цього активи та зобов'язання представлені в порядку ліквідності. У таблиці, поданій нижче, представлена інформація по кожному рядку звіту про фінансовий стан, в якій об'єднані суми, залежно від очікуваних строків відшкодування або погашення.

	31 грудня 2016 року			31 грудня 2015 року		
	Суми, очікувані до погашення/повернення		Всього	Суми, очікувані до погашення/повернення		Всього
	протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду	після 12 місяців після закінчення звітного періоду		протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду	після 12 місяців після закінчення звітного періоду	
У тисячах гривень						
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 379 352	-	1 379 352	1 423 810	-	1 423 810
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	-	-	-	201 204	-	201 204
Заборгованість інших банків	41 934	-	41 934	4 097	-	4 097
Кредити та аванси клієнтам	2 689 478	2 905 118	5 594 596	2 046 417	2 093 263	4 139 680
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	173 570	1 262 285	1 435 855	636 018	149 158	785 176
Інвестиційні цінні папери до погашення	595 177	1 117 695	1 712 872	1 049 724	-	1 049 724
Передоплата з поточного податку на прибуток	7 509	-	7 509	-	18 878	18 878
Відстрочений актив з податку на прибуток	9 465	17 128	26 593	-	32 218	32 218
Інвестиційна нерухомість	-	10 711	10 711	-	8 928	8 928
Нематеріальні активи	-	61 329	61 329	-	59 893	59 893
Приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання	-	599 129	599 129	-	456 696	456 696
Інші фінансові активи	30 111	-	30 111	30 596	-	30 596
Інші активи	104 601	-	104 601	61 384	-	61 384
Всього активи	5 031 197	5 973 395	11 004 592	5 453 250	2 819 034	8 272 284
Зобов'язання						
Заборгованість перед іншими банками	1 045 976	-	1 045 976	1 157 739	-	1 157 739
Кошти клієнтів	8 024 698	148 266	8 172 964	5 594 461	59 876	5 654 337
Інші фінансові зобов'язання	44 952	-	44 952	46 839	-	46 839
Інші нефінансові зобов'язання	94 921	-	94 921	66 467	-	66 467
Субординований борг	557 904	-	557 904	-	516 946	516 946
Всього зобов'язання	9 768 451	148 266	9 916 717	6 865 506	576 822	7 442 328

4 Основні облікові оцінки та професійні судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Банк використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у окремій фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно переглядаються і базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банку також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у окремій фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Збитки від знецінення кредитів та авансів. Банк регулярно аналізує свої кредитні портфелі для оцінки знецінення. При визначенні того, чи необхідно відображати збиток від знецінення у прибутку чи збитку за рік, Банк використовує припущення щодо того, чи є у наявності дані, які вказують на зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від кредитного портфелю, яке можна виміряти до того, як це зменшення можна співставити з конкретним активом у цьому портфелі. Такі ознаки можуть включати існуючі дані, що вказують на негативні зміни платоспроможності позичальників, що входять до складу групи, або національних чи місцевих економічних умов, що співвідносяться з дефолтами по активах у групі. Керівництво використовує оцінки, які базуються на попередньому досвіді збитків для активів із характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками знецінення, схожими з даним портфелем, при визначенні майбутніх грошових потоків. Методологія та припущення, що використовуються для оцінки як строків, так і сум майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються для зменшення будь-якої різниці між оцінкою збитків та фактичним досвідом збитків.

Збитки від знецінення окремих значних кредитів визначені на підставі оцінки дисконтованих майбутніх грошових потоків від окремих кредитів з урахуванням їх погашення та реалізації будь-яких активів, наданих у заставу як забезпечення кредитів. Збільшення або зменшення на 10% фактичних збитків у порівнянні з розрахунковими майбутніми дисконтованими грошовими потоками від окремих значних кредитів внаслідок можливих відмінностей у сумах та строках грошових потоків привело б до збільшення збитків від знецінення кредитів на 23 477 тисяч гривень або зменшення збитків від знецінення кредитів на 35 173 тисяч гривень (у 2015 році – на 29 932 тисячі гривень та 40 641 тисячі гривень), відповідно.

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2016 року, керівництво змінило презентацію нарахованих процентних доходів для певної частини знецінених кредитів клієнтам. Раніше за даною частиною знецінених кредитів, Банк презентував нараховані процентні доходи (вивільнення дисконту) шляхом зменшення резерву під знецінення кредитів. За рік, що закінчився 31 грудня 2015 року, сума нарахованих доходів за цією групою кредитів склала 17 779 тисячі гривень (Див. Примітку 10). У 2016 році проценти за цією групою кредитів були визнані як збільшення їх балансової вартості у сумі 13 555 тисячі гривень з подальшою оцінкою необхідної суми знецінення для таких кредитів.

Оцінка власних приміщень. Як зазначено в Примітці 3, власні будівлі підлягають регулярній переоцінці. Така переоцінка була здійснена на підставі звітів внутрішнього оцінювача, який володіє відповідною професійною кваліфікацією і має актуальний досвід оцінки майна з аналогічним розташуванням та категорією. Основу оцінки складає метод порівняння аналогів. При проведенні оцінки застосовувались певні судження, зокрема для визначення подібних приміщень, при визначенні вартості за методом порівняння цін продажу. Зміна таких припущень може вплинути на справедливу вартість активів. У разі якщо ціна квадратного метра відрізнятиметься на 10%, справедлива вартість будівель збільшилась/зменшилась би на 27 370 тисяч гривень (у 2015 році – на 26 263 тисячі гривень).

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та тлумачень

Протягом 2016 року не було суттєвих змін у стандартах або ж нових стандартів та інтерпретацій, які мали б суттєвий вплив на окрему фінансову звітність Банку.

6 Нові облікові положення

Наведені нижче нові стандарти, зміни до стандартів та тлумачення ще не є чинними на 31 грудня 2016 року та не були застосовані при складанні цієї окремої фінансової звітності. Банк планує їх застосування тоді, коли вони наберуть чинності.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», опублікований у липні 2014 року, замінює існуючі інструкції, що містяться в МСБО 39 "Фінансові інструменти: визнання та оцінка", та містить правила класифікації та оцінки фінансових інструментів, зменшення корисності фінансових активів та обліку хеджування.

Класифікація та оцінка. МСФЗ 9 містить три основні категорії, за якими класифікуються фінансові активи, а саме фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI) та за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL). Класифікація фінансових активів згідно з МСФЗ 9 загалом базується на моделі бізнесу, в рамках якої здійснюється управління фінансовим активом, та характеристиках грошових потоків за цим активом згідно з контрактом. Зазначений стандарт скасовує існуючу згідно з МСБО 39 класифікацію фінансових активів у категорії утримуваних до погашення, кредитів і дебіторської заборгованості та наявних для продажу. Згідно з МСФЗ 9, похідні фінансові інструменти, вбудовані у контракт, основним контрактом якого є фінансовий актив, що належить до сфери застосування цього МСФЗ, не відокремлюються. Натомість відповідні вимоги до класифікації застосовуються до всього гібридного інструмента. Інвестиції у інструменти капіталу оцінюються за справедливою вартістю.

У МСФЗ 9 великою мірою зберігаються існуючі вимоги МСБО 39 щодо класифікації фінансових зобов'язань.

Зменшення корисності. МСФЗ 9 замінює модель "понесених збитків", що використовується в МСБО 39, на модель "очікуваних кредитних збитків". Нова модель оцінки зменшення корисності застосовується до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю та за FVOCI, дебіторською заборгованості за договорами оренди, певних зобов'язань з кредитування та договорів фінансової гарантії. Нова модель оцінки зменшення корисності загалом вимагає визнавати очікування кредитних збитків за всіма фінансовими активами, навіть якщо вони є новоствореними або придбаними. Згідно з МСФЗ 9, збитки від зменшення корисності оцінюються або як очікувані кредитні збитки в результаті події дефолту по фінансовому інструменту, можливих протягом наступних 12 місяців ("кредитні збитки, очікувані протягом 12 місяців"), або як очікувані кредитні збитки в результаті всіх можливих подій дефолту протягом очікуваного строку фінансового інструмента ("кредитні збитки, очікувані протягом всього строку фінансового інструмента"). Величина очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом при первісному визнанні дорівнює величині кредитних збитків, очікуваних протягом 12 місяців (крім певних статей торгової кредиторської заборгованості та дебіторської заборгованості за договорами оренди, а також контрактних активів або придбаних чи створених кредитно-знецінених фінансових активів). У випадку значного збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом з моменту первісного визнання, резерв під збитки оцінюється у сумі, що дорівнює величині кредитних збитків, очікуваних протягом всього строку фінансового інструмента. Фінансові активи, за якими визнано кредитні збитки, очікувані протягом 12 місяців, вважаються такими, зменшення корисності яких знаходиться на Етапі 1; фінансові активи, за якими відбулося значне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, вважаються такими, зменшення корисності яких знаходиться на Етапі 2; фінансові активи, за якими мав місце дефолт або інше кредитне знецінення, вважаються такими, зменшення корисності яких знаходиться на Етапі 3.

Оцінка очікуваних кредитних збитків повинна бути неупередженою та ймовірнісно зваженою, відображати вартість грошей у часі та використовувати обґрунтовану та підтверджену інформацію, отриману без невиправданих затрат або зусиль, щодо минулих подій, поточних умов та прогнозів майбутніх економічних умов. Кредитні збитки згідно з МСФЗ 9 визнаються раніше, ніж згідно з МСБО 39, що призводить до підвищеної волатильності прибутку або збитку. Це також створить тенденцію до збільшення суми резерву на покриття збитків від зменшення корисності, оскільки всі фінансові активи будуть оцінюватись щонайменше на предмет кредитних збитків, очікуваних протягом 12 місяців, а сукупність фінансових активів, до яких застосовується оцінка кредитні збитки, очікувані протягом всього строку фінансового інструмента, ймовірно, буде більшою, ніж сукупність фінансових активів, щодо яких будуть виявлені об'єктивні ознаки зменшення корисності згідно з МСБО 39.

6 Нові облікові положення (продовження)

Облік хеджування. Загальні вимоги щодо обліку хеджування мають на меті його спрощення та тісніший зв'язок зі стратегією управління ризиками. Даний стандарт прямо не стосується обліку макрохеджування, яке вважається окремим проектом. МСФЗ 9 передбачає вибір облікової політики, яка дозволяє й надалі застосовувати вимоги щодо обліку хеджування, які містяться у МСБО 39.

Перехідні положення. Вимоги щодо класифікації та оцінки й зменшення корисності загалом застосовуються ретроспективно (з деякими винятками) шляхом коригування вхідних залишків нерозподіленого прибутку та резервів на дату першого застосування, і при цьому перерахування показників за порівняльні періоди не вимагається.

МСФЗ 9 є чинним для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 р. або пізніше. Дозволяється його дострокове застосування. Банк не має наміру застосовувати цей стандарт достроково.

Банк офіційно розпочав процес оцінки потенційного впливу застосування МСФЗ 9 на окрему фінансову звітність та ухвалив попередній план дій щодо підготовки до впровадження МСФЗ 9. На даному етапі впровадження, важко чітко оцінити на практиці, який безпосередньо вплив матиме застосування МСФЗ 9 на окрему фінансову звітність Банку.

МСФЗ 15 «Виручка за контрактами з клієнтами» встановлює загальну концептуальну основу для визначення того, чи має бути визнаний дохід (виручка), в якому розмірі та коли. Він замінює поточні інструкції щодо визнання доходу, зокрема, ті, що містяться у МСБО 18 "Дохід", МСБО 11 "Будівельні контракти" та КТМФЗ 13 "Програми лояльності клієнта". Основоположним принципом нового стандарту є те, що суб'єкт господарювання визнає виручку, щоб відобразити передачу клієнтам обіцянних товарів чи послуг на суму, що відповідає винагороді, на яку суб'єкт господарювання, за його очікуваннями, отримає право в обмін на ці товари чи послуги. Новий стандарт передбачає детальне розкриття інформації про доходи, містить інструкції щодо операцій, які раніше всебічно не розглядалися, а також містить удосконалені інструкції щодо угод, які складаються з багатьох елементів. МСФЗ 15 є чинним для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 р., або пізніше. Суб'єктам господарювання дозволяється його дострокове застосування. Банк не має наміру застосовувати цей стандарт достроково. Банк наразі оцінює потенційний вплив застосування МСФЗ 15 на його окрему фінансову звітність.

МСФЗ 16 «Оренда» замінює діючі вимоги щодо обліку оренди, що містяться у МСБО 17 "Оренда", КТМФЗ 4 "Визначення, чи містить угода оренду", ПКТ-15 "Операційна оренда - заохочення" та ПКТ-27 "Оцінка сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду". Стандарт усуває діючу подвійну модель обліку для орендарів, яка поділяє договори на угоди фінансового лізингу, що обліковуються на балансі, та операційної оренди, що обліковуються поза балансом. Натомість запроваджується єдина модель балансового обліку, подібна до існуючої моделі обліку за договорами фінансового лізингу. Правила обліку для орендодавців залишаються подібними до існуючих, тобто орендодавці продовжуватимуть класифікувати оренду як фінансовий лізинг та операційну оренду. МСФЗ 16 є чинним для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 р. або пізніше, при цьому дозволяється його дострокове застосування за умови одночасного виконання вимог МСФЗ 15 "Виручка за контрактами з клієнтами". Банк не має наміру застосовувати цей стандарт достроково. Банк наразі аналізує потенційний вплив застосування МСФЗ 16 на його окрему фінансову звітність.

Інші зміни. Очікується, що перелічені нижче нові або змінені стандарти не матимуть значного впливу на окрему фінансову звітність Банку:

- Ініціативи щодо розкриття інформації (Зміни до МСБО 7: "Звіт про рух грошових коштів");
- Визнання відстрочених податкових активів для нереалізованих збитків (Зміни до МСБО 12 «Податки на прибуток»);
- Класифікація та оцінка операцій з платежами на основі акцій (Зміни до МСФЗ 2 «Платежі на основі акцій»).

7 Грошові кошти та їх еквіваленти

<i>У тисячах гривень</i>	2016 рік	2015 рік
Грошові кошти у касі	210 894	242 494
Залишок на кореспондентському рахунку в НБУ	335 548	106 576
Кореспондентські рахунки в інших банках	547 378	377 860
Депозитні сертифікати Національного банку України	285 532	696 880
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	1 379 352	1 423 810

Станом на 31 грудня 2015 та 2016 років норматив обов'язкового резервування розраховується як проста середня протягом місяця і повинен утримуватися на рівні від 3 до 6,5 процентів від певних зобов'язань Банку у гривневому еквіваленті. Відповідно, його сума може змінюватися з дня на день.

Станом на 31 грудня 2015 року для покриття обов'язкових резервів дозволялося зараховувати кошти в національній валюті в касах Банку, відділень Банку та банкоматах в розмірі 75% від залишку та кошти на кореспондентському рахунку в ПАТ «Розрахунковий центр» в розмірі 100 % залишку.

У березні 2016 року НБУ скасував дозвіл зараховувати дані активи у покриття обов'язкових резервів.

Обсяг обов'язкових резервів, який має щоденно зберігатися на початок операційного дня на кореспондентському рахунку Банку в Національному банку України, повинен становити не менше ніж 40 % від розрахункової суми резерву, обчисленої для відповідного періоду утримання.

Розрахункова сума резерву станом на 31 грудня 2016 року становить 416 158 тисяч гривень (у 2015 році – 300 952 тисяч гривень). Розрахункова сума покриття обов'язкового резерву станом на 31 грудня 2016 року становить 166 463 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 120 381 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 року НБУ не вимагає від банків тримати кошти обов'язкового резервування на окремому рахунку. Сума резерву має щоденно зберігатися на початок операційного дня, Банк має право використовувати дані кошти в операційній діяльності протягом дня без будь-яких обмежень. НБУ встановлює кількість випадків недотримання банками щоденних залишків обов'язкових резервів на кореспондентському рахунку протягом трьох місяців поспіль на рівні десяти разів. Відповідно, Банк класифікує мінімальну суму обов'язкових резервів з НБУ як грошові кошти та їх еквіваленти.

Банк дотримувався встановлених вимог щодо обов'язкового резерву станом на 31 грудня 2016 року та 31 грудня 2015 року.

Станом на 31 грудня 2016 року грошові кошти Банку та їх еквіваленти для цілей складання звіту про рух грошових коштів дорівнювали 1 379 352 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 1 423 810 тисяч гривень).

Аналіз процентних ставок грошових коштів та їх еквівалентів наведений в Примітці 31. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 36.

7 Грошові кошти та їх еквіваленти (продовження)

Станом на 31 грудня 2016 року кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів, визначена на підставі рейтингу рейтингової агенції Moody's, є такою:

У тисячах гривень	Залишок на рахунку в НБУ	Кореспондентські рахунки в інших банках	Депозитні сертифікати Національного банку України	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>				
- НБУ	335 548	-	285 532	621 080
- Рейтинг Aaa – Aa3	-	167 845	-	167 845
- Рейтинг A1 - A3	-	238 663	-	238 663
- Рейтинг Baa1 - Ba3	-	89 841	-	89 841
- Рейтинг Ba1 - Ba3	-	47 675	-	47 675
- Рейтинг B1 – B3	-	5	-	5
- Без рейтингу	-	3 349	-	3 349
Всього не прострочених та не знецінених	335 548	547 378	285 532	1 168 458
<i>Знецінені</i>				
- Без рейтингу	-	1 090	-	1 090
Всього знецінених	-	1 090	-	1 090
Мінус: резерви на знецінення	-	(1 090)	-	(1 090)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів, не враховуючи готівкові грошові кошти	335 548	547 378	285 532	1 168 458

Станом на 31 грудня 2015 року кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів, визначена на підставі рейтингу рейтингової агенції Moody's, є такою:

У тисячах гривень	Залишок на рахунку в НБУ	Кореспондентські рахунки в інших банках	Депозитні сертифікати Національного банку України	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>				
- НБУ	106 576	-	696 880	803 456
- Рейтинг Aaa – Aa3	-	142 180	-	142 180
- Рейтинг A1 - A3	-	122 731	-	122 731
- Рейтинг Baa1 - Ba3	-	80 970	-	80 970
- Рейтинг Ba1 - Ba3	-	26 953	-	26 953
- Рейтинг B1 – B3	-	-	-	-
- Рейтинг нижче Caa1	-	1 353	-	1 353
- Без рейтингу	-	3 673	-	3 673
Всього не прострочених та не знецінених	106 576	377 860	696 880	1 181 316
<i>Знецінені</i>				
- Без рейтингу	-	894	-	894
Всього знецінених	-	894	-	894
Мінус: резерви на знецінення	-	(894)	-	(894)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів, не враховуючи готівкові грошові кошти	106 576	377 860	696 880	1 181 316

Станом на 31 грудня 2016 року Банк мав концентрацію залишків коштів на поточних рахунках в інших кредитних установах у розмірі 357 712 тисяч гривень від трьох найбільших банків з кредитним рейтингом «інвестиційний клас» (на 31 грудня 2015 року: 279 818 тисяч гривень).

8 Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат

У тисячах гривень	2016 рік	2015 рік
Державні облігації України	-	201 204
Всього боргових цінних паперів	-	201 204
Всього цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	-	201 204

Боргові цінні папери в цій категорії представлені державними облігаціями з індексованою вартістю. Погашення даних облігацій відбувається за індексованою вартістю, але не нижчою за їх номінальну вартість. Індексація номінальної вартості даних облігації здійснюється на дату її погашення відповідно до зміни середньозваженого курсу гривні до долара США на міжбанківському ринку за календарний місяць, який передує місяцю, в якому здійснюється первинне розміщення і погашення облігацій. Ця умова являє собою вбудований похідний інструмент, який не був відділений від основного договору в якості фінансового інструменту і весь інструмент обліковується за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат.

Банк безвідкладно відносить зазначені вище цінні папери, які не входять до її торгового портфелю, у категорію цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Ці цінні папери відповідають критеріям класифікації цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, оскільки відповідно до інвестиційної стратегії керівництво Банку оцінює результати операцій з цими цінними паперами на підставі їхньої справедливої вартості.

Цінні папери з цієї категорії були погашені в січні 2016 року.

Станом на 31 грудня 2015, суверенний рейтинг України присвоєний рейтинговою агенцією Standard & Poor's був встановлений на рівні В-.

Аналіз цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, за процентними ставками поданий у Примітці 31.

9 Заборгованість інших банків

У тисячах гривень	2016 рік	2015 рік
Гарантійні депозити	13 534	4 097
Міжбанківські кредити	28 400	-
Всього заборгованості інших банків	41 934	4 097

До складу гарантійних депозитів входять кошти, що розміщені, в основному, як гарантійні депозити за картковими розрахунками та переказами коштів, а також документарною операцією. Міжбанківські кредити - це короткострокові кредити іншим банкам із початковим строком погашення більше ніж 90 днів.

Заборгованість інших банків є незабезпеченю. Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2016 року. Цей аналіз базується на рейтингах, присвоєних міжнародною рейтинговою агенцією Moody's.

У тисячах гривень	Міжбанківські кредити	Гарантійні депозити	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
- Рейтинг А2	-	9 891	9 891
- без рейтингу	28 400	3 643	32 043
Всього заборгованості інших банків	28 400	13 534	41 934

9 Заборгованість інших банків (продовження)

Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2015 року:

У тисячах гривень	Гарантійні депозити	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>		
- без рейтингу	4 097	4 097
Всього заборгованості інших банків	4 097	4 097

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу заборгованості інших банків подано у Примітці 34. Аналіз заборгованості інших банків за процентними ставками поданий у Примітці 31.

10 Кредити та аванси клієнтам

У тисячах гривень	2016 рік	2015 рік
Кредити юридичним особам	3 718 217	2 995 852
Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі та споживчі кредити	1 955 544	1 170 505
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	700 593	622 619
Мінус: резерв на знецінення кредитів	(779 758)	(649 296)
Всього кредитів та авансів клієнтам	5 594 596	4 139 680

Загальна сума кредитів на купівлю автомобілів до вирахування резервів складає 1 654 424 тисячі гривень (станом на 31 грудня 2015 – 1 046 437 тисяч гривень)

Протягом 2016 року в сумі резерву на знецінення кредитів відбулися такі зміни:

У тисячах гривень	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі та споживчі кредити	Іпотечні кредити	Всього
Резерв на знецінення кредитів на 1 січня 2016 р.	311 260	164 229	173 807	649 296
Резерв на знецінення кредитів протягом року	72 547	59 935	62 154	194 636
Кредити та аванси клієнтам, продані та прощені протягом року	(65 012)	(2 076)	(5 157)	(72 245)
Кредити та аванси клієнтам, списані протягом року як безнадійні	(218)	-	-	(218)
Курсові різниці	(4 098)	1 036	11 351	8 289
Резерв на знецінення кредитів на 31 грудня 2016 р.	314 479	223 124	242 155	779 758

Резерв під знецінення за 2016 рік відрізняється від суми, відображеного в прибутку чи збитку за рік, у зв'язку з поверненням кредитів, списаних в попередніх періодах як безнадійні, загальною сумаю 4 683 тисячі гривень. Цю суму було відображене безпосередньо як зменшення резерву в звіті про прибутки та збитки за звітний рік.

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Протягом 2015 року в сумі резерву на знецінення кредитів відбулися такі зміни:

У тисячах гривень	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі та споживчі кредити	Іпотечні кредити	Всього
Резерв на знецінення кредитів на 1 січня 2015 р.	193 288	106 915	145 448	445 651
Резерв на знецінення кредитів протягом року	111 890	58 906	33 289	204 085
Кредити та аванси клієнтам, продані та прощені протягом року	(3 229)	(1 402)	(6 120)	(10 751)
Кредити та аванси клієнтам, списані протягом року як безнадійні	(40)	(94)	-	(134)
Відсотки, нараховані на кредити, корисність яких зменшилась	(8 699)	(2 902)	(6 178)	(17 779)
Курсові різниці	18 050	2 806	7 368	28 224
Резерв на знецінення кредитів на 31 грудня 2015 р.	311 260	164 229	173 807	649 296

Резерв під знецінення за 2015 рік відрізняється від суми, відображеного в прибутку чи збитку за рік, у зв'язку з поверненням кредитів, списаних в 2015 році як безнадійні, загальною сумою 3 705 тисяч гривень. Цю суму було відображене безпосередньо як зменшення резерву в звіті про прибутки та збитки за звітний рік.

Зміни в сумі резерву на знецінення кредитів, що показані у таблиці вище, стосовно кредитів, проданих та прощених протягом року, включають суми списання резервів.

Концентрація клієнтського кредитного портфелю за галузями економіки є такою:

У тисячах гривень	2016 рік		2015 рік	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	2 656 137	42	1 793 124	37
Сільське господарство та харчова промисловість	1 318 180	21	980 306	21
Торгівля	1 088 050	17	844 252	18
Виробництво	810 928	13	798 530	17
Інші послуги	286 140	4	214 222	5
Транспортна галузь	56 037	1	44 877	1
Нерухомість та будівництво	35 381	1	63 216	1
Гірничовидобувна промисловість	20 231	-	20 172	0
Готелі	4 864	-	2 221	0
Фінансові послуги	3 505	-	5 901	0
Санаторії та курорти	2 844	-	1 350	0
Спорт та послуги відпочинку	226	-	315	-
Інше	91 831	1	20 490	-
Всього кредитів та авансів клієнтам (до знецінення)	6 374 354	100	4 788 976	100

Станом на 31 грудня 2016 року загальна сума кредитів до знецінення 10 найбільших позичальників Банку становила 735 819 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року - 855 410 тисячі гривень) або 12% від кредитного портфеля до знецінення (на 31 грудня 2015 року - 18%).

Станом на 31 грудня 2016 року заборгованість за кредитами та авансами клієнтам у сумі 124 463 тисячі гривень (на 31 грудня 2015 року – 72 623 тисячі гривень) була забезпечена депозитами у сумі 157 990 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 132 346 тисяч гривень). Див. Примітку 18.

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче подано інформацію про заставу станом на 31 грудня 2016 року:

У тисячах гривень	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі та споживчі кредити	Іпотечні кредити	Всього
Незабезпечені кредити	370 609	534 162	189 311	1 094 082
Кредити, забезпечені:				
- грошовими депозитами	123 864	598	-	124 462
- об'єктами житлової нерухомості	61 112	866	456 644	518 622
- іншими об'єктами нерухомості	1 648 171	1 490	44 724	1 694 385
- іншими активами	1 514 461	1 418 428	9 914	2 942 803
Всього кредитів та авансів клієнтам (до знецінення)	3 718 217	1 955 544	700 593	6 374 354

Нижче подано інформацію про заставу станом на 31 грудня 2015 року:

У тисячах гривень	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі та споживчі кредити	Іпотечні кредити	Всього
Незабезпечені кредити	276 764	231 022	180 437	688 223
Кредити, забезпечені:				
- грошовими депозитами	72 130	493	-	72 623
- об'єктами житлової нерухомості	55 275	1 199	385 596	442 070
- іншими об'єктами нерухомості	1 510 018	-	49 047	1 559 065
- іншими активами	1 081 665	937 791	7 539	2 026 995
Всього кредитів та авансів клієнтам (до знецінення)	2 995 852	1 170 505	622 619	4 788 976

Інші активи в основному включають обладнання, інше рухоме майно та майнові права на майбутнє нерухоме майно. В наведеній вище інформації вказана балансова заборгованість по кредиту чи вартість прийнятого забезпечення в залежності від того, яка з цих сум виявиться меншою; залишок суми включається до складу незабезпечених кредитів. Балансова сума кредитів розподілена на основі ліквідності активів, прийнятих до забезпечення по кредиту.

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2016 року:

	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі та споживчі кредити	Іпотечні кредити	Всього
У тисячах гривень				
<i>Не прострочені та не знецінені</i>				
- Якісні кредити	2 312 624	1 215 444	205 917	3 733 985
- Стандартні кредити	992 879	479 085	164 862	1 636 826
- Субстандартні кредити	21 130	44 756	12 979	78 865
Всього не прострочених та не знецінених	3 326 633	1 739 285	383 758	5 449 676
<i>Прострочені, але не знецінені</i>				
- прострочені менше ніж 30 днів	2 078	23 814	2 978	28 870
- прострочені від 30 до 90 днів	3 371	11 247	5 300	19 918
- прострочені від 91 до 180 днів	814	209	281	1 304
- прострочені від 181 до 360 днів	398	191	-	589
- прострочені більше 360 днів	71	908	2 098	3 077
Всього прострочених, але не знецінених	6 732	36 369	10 657	53 758
<i>Кредити, визначені як знецінені</i>				
- не прострочені	182 493	7 421	56 920	246 834
- прострочені менше ніж 30 днів	1 816	1 026	515	3 357
- прострочені від 30 до 90 днів	3 600	1 134	12 980	17 714
- прострочені від 91 до 180 днів	22 871	8 017	6 959	37 847
- прострочені від 181 до 360 днів	2 744	14 461	11 074	28 279
- прострочені більше 360 днів	171 328	147 831	217 730	536 889
Всього кредитів, визнаних як знецінені	384 852	179 890	306 178	870 920
Мінус: резерви на знецінення	(314 479)	(223 124)	(242 155)	(779 758)
Всього кредитів та авансів клієнтам	3 403 738	1 732 420	458 438	5 594 596

Банк класифікує кредити та аванси клієнтам за кредитною якістю на підставі фінансового стану боржника та стану обслуговування заборгованості. Банк поділяє не прострочені та не знецінені кредити за наступними категоріями з точки зору кредитного ризику:

Якісні кредити. До цієї категорії відносяться кредити із незначним кредитним ризиком, про що свідчать міцний фінансовий стан позичальника та якісне обслуговування кредиту.

Стандартні кредити. До цієї категорії відносяться кредити із незначним кредитним ризиком, який, однак, може зрости внаслідок несприятливих умов; ці кредити видаються позичальникам, які мають стабільний фінансовий стан і успішну історію погашення кредитів, або позичальникам, які мають міцний фінансовий стан і кредитну історію з простроченнями не більше 90 днів.

Субстандартні кредити. До цієї категорії відносяться кредити із значним кредитним ризиком, про що свідчать слабкий або незадовільний фінансовий стан позичальника та якісне обслуговування кредиту або стабільний фінансовий стан позичальника та някісне обслуговування кредиту.

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2015 року:

	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі та споживчі кредити	Іпотечні кредити	Всього
У тисячах гривень	кредити			
<i>Не прострочені та не знецінені</i>				
- Якісні кредити	1 462 656	639 002	129 686	2 231 344
- Стандартні кредити	875 696	334 449	169 617	1 379 762
- Субстандартні кредити	16 748	9 119	7 577	33 444
Всього не прострочених та не знецінених	2 355 100	982 570	306 880	3 644 550
<i>Прострочені, але не знецінені</i>				
- прострочені менше ніж 30 днів	31 759	3 244	381	35 384
- прострочені від 30 до 90 днів	4 262	14 080	9 856	28 198
- прострочені від 91 до 180 днів	3 331	65	11 394	14 790
- прострочені від 181 до 360 днів	1 555	555	8 330	10 440
- прострочені більше 360 днів	2 253	194	15 307	17 754
Всього прострочених, але не знецінених	43 160	18 138	45 268	106 566
<i>Кредити, визначені як знецінені</i>				
- не прострочені	359 431	8 234	54 984	422 649
- прострочені менше ніж 30 днів	39 612	-	-	39 612
- прострочені від 30 до 90 днів	1 337	499	15 101	16 937
- прострочені від 91 до 180 днів	10 157	10 796	2 973	23 926
- прострочені від 181 до 360 днів	24 280	30 756	32 007	87 043
- прострочені більше 360 днів	162 775	119 512	165 406	447 693
Всього кредитів, визнаних як знецінені	597 592	169 797	270 471	1 037 860
Мінус: резерви на знецінення	(311 260)	(164 229)	(173 807)	(649 296)
Всього кредитів та авансів клієнтам	2 684 592	1 006 276	448 812	4 139 680

Банк застосував методику розрахунку резервів щодо кредитного портфелю відповідно до МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та створив резерви на покриття збитків за індивідуально знеціненими кредитами та збитків від знецінення груп кредитів, які, ґрунтуючись на досвіді минулих подій для кредитів з подібними характеристиками, були понесені, але які ще можна конкретно співставити з будь-яким окремим кредитом у кредитному портфелі до звітної дати. Політика Банку передбачає віднесення кожного кредиту до категорії не прострочених та не знецінених, поки не буде отримане об'єктивне свідчення того, що кредит є знеціненим. В результаті застосування цієї облікової політики та методики визначення знецінення кредитного портфелю сума резервів на знецінення може перевищувати загальну суму знецінених кредитів.

Прострочені, але не знецінені кредити – це передусім забезпечені заставою кредити, справедлива вартість застави за якими покриває прострочені процентні платежі та виплати основної суми. Суми, обліковані як прострочені, але не знецінені, являють собою весь залишок за такими кредитами, а не лише прострочені суми окремих платежів.

Фінансовий вплив забезпечення представлено шляхом окремого розкриття його вартості для (i) активів, забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту перевищують його балансову вартість (активи з надлишковим забезпеченням) та (ii) активів, забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту дорівнює їх балансовій вартості, або забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту менші їх балансової вартості (активи з недостатнім забезпеченням). Поданий нижче аналіз здійснений лише для кредитів, знецінення за якими визначається на індивідуальній основі.

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Вплив забезпечення за знеціненими кредитами станом на 31 грудня 2016 року:

У тисячах гривень	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення
Кредити юридичним особам	36 966	61 944	143 005	122 420
Іпотечні кредити	10 979	18 483	62 331	50 019
Кредити на автомобілі та споживчі кредити	-	-	1 391	1 200
Всього	47 945	80 427	206 727	173 639

Вплив забезпечення за знеціненими кредитами станом на 31 грудня 2015 року:

У тисячах гривень	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення
Кредити юридичним особам	136 964	287 735	304 385	220 745
Іпотечні кредити	57 321	105 135	84 021	75 868
Кредити на автомобілі та споживчі кредити	1 955	4 088	537	527
Всього	196 240	396 958	388 943	297 140

Стосовно решти кредитів, по яких не були виявлені індивідуальні ознаки зменшення корисності, справедлива вартість застави оцінюється на момент її отримання та в подальшому постійно коригується один раз в рік врахуванням змін вартості відповідно до значних змін ринкових показників ціни у випадку нерухомості або застави інших активів, згідно з політикою або процедурами Банку. Можливість стягнення цих кредитів залежить, головним чином, від платоспроможності позичальника, а не вартості застави, при цьому поточна вартість застави суттєво не впливає на оцінку зменшення корисності, оскільки ці кредити не є індивідуально знеціненими.

Справедлива вартість забезпечення – це сума, на яку можна обміняти актив під час здійснення угоди на загальних умовах між добре обізнаними непов'язаними сторонами, що діють на добровільних засадах, із врахуванням дисконтування в часі, необхідному на її стягнення та реалізацію. Дано вартість враховує можливі витрати, що пов'язані із примусовим поверненням заборгованості шляхом звернення стягнення на предмет застави: судові витрати, витрати на реалізацію застави та інші витрати від примусового повернення заборгованості шляхом звернення стягнення на заставне майно.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості на кінець звітного періоду враховує актуальні експертні висновки проведених суб'єктом оціночної діяльності у відповідності до укладених договорів або оцінювачем майна - працівником Банку, що має кваліфікаційне свідоцтво оцінювача, які не є пов'язаними з Банком особами (афілійованими, спорідненими, асоційованими), відповідно до законодавства.

Політика та процедури Банку щодо кредитного ризику викладені у примітці 31. Максимальний рівень кредитного ризику представляє балансова вартість кредитів та авансів на відповідну звітну дату.

Далі представлено опис застави та інших засобів підвищення якості кредитів та авансів.

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Банк приймає такі основні види забезпечення:

- сектор кредитування фізичних осіб – іпотека житла та автомобілі;
- сектор кредитування юридичних осіб та промислові компанії – застава корпоративного майна такого як приміщення, акції, дебіторська заборгованість, гарантії третіх осіб;
- сектор комерційної нерухомості – застава нерухомості, під яку отримують фінансування.

Хоча застава може бути важливим фактором зниження кредитного ризику, політика Банку передбачає надання кредитів виходячи, перш за все, з платоспроможності клієнта, а не з вартості запропонованого забезпечення. Залежно від стану клієнта та виду банківського продукту, кредити можуть надаватись без забезпечення.

До складу кредитів включено дебіторську заборгованість за фінансовою орендою. Далі в таблиці наведено узгодження між валовими інвестиціями в оренду та теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів станом на 31 грудня 2016 року (на 31 грудня 2015 року не було угод за фінансовою орендою):

	Валові інвестиції в оренду	Теперішня вартість мінімальних орендних платежів	Нереалізовані фінансові доходи
<u>у тисячах гривень</u>			
<i>Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою</i>			
- до 1 року	5 746	2 325	3 421
- від 1 до 5 років	15 133	6 585	8 548
- понад 5 років	4 155	2 710	1 445
Мінус: резерви на знецінення	(209)	(209)	-
Разом після вирахування резерву на знецінення	24 825	11 411	13 414

Активи Банку, розташовані в АР Крим та на непідконтрольних урядові Україні територіях на сході України (частина Донецької та Луганської областей), включають кредити та аванси клієнтам:

	31 грудня 2016	31 грудня 2015
<u>У тисячах гривень</u>		
<i>у Донецькій та Луганській областях</i>		
- заборгованість за кредитами	90 252	98 693
- резерв під збитки за кредитами	(86 079)	(89 256)
- кредити після знецінення	4 173	9 437
<i>в АР Крим</i>		
- заборгованість за кредитами	72 225	72 369
- резерв під збитки за кредитами	(71 662)	(71 413)
- кредити після знецінення	563	956

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу кредитів та авансів клієнтам подано у Примітці 34. Аналіз кредитів та авансів клієнтам за процентними ставками поданий у Примітці 31. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 36.

11 Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу

У тисячах гривень	2016 рік	2015 рік
Державні облігації України	1 435 825	785 146
Акції компаній	30	30
Всього інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	1 435 855	785 176

Станом на 31 грудня 2016, суворений рейтинг України присвоєних рейтинговою агенцією Standard & Poor's був встановлений на рівні В- (31 грудня 2015: В-).

Нижче поданий аналіз боргових цінних паперів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2016 року:

У тисячах гривень	Державні облігації України	Облігації компаній	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
- Уряд України	1 435 825	-	1 435 825
Всього не прострочених та не знецінених	1 435 825	-	1 435 825
<i>Знецінені</i>			
- Без рейтингу	-	23 261	23 261
Всього знецінених	-	23 261	23 261
Мінус: резерви на знецінення	-	(23 261)	(23 261)
Всього боргових цінних паперів для подальшого продажу	1 435 825	-	1 435 825

Нижче поданий аналіз боргових цінних паперів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2015 року:

У тисячах гривень	Державні облігації України	Облігації компаній	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
- Уряд України	785 146	-	785 146
Всього не прострочених та не знецінених	785 146	-	785 146
<i>Знецінені</i>			
- Без рейтингу	-	23 261	23 261
Всього знецінених	-	23 261	23 261
Мінус: резерви на знецінення	-	(23 261)	(23 261)
Всього боргових цінних паперів для подальшого продажу	785 146	-	785 146

Основний фактор, який враховує Банк при визначенні того, чи є борговий цінний папір знеціненим, – це його прострочений статус. На підставі цього, Банк проводить наведений вище аналіз за строками прострочення боргових цінних паперів, які окремо були визначені як знецінені. Боргові цінні папери є незабезпеченими.

Аналіз процентних ставок інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу наданий в Примітці 31.

12 Інвестиційні цінні папери до погашення

У тисячах гривень	2016 рік	2015 рік
Державні облігації України	1 712 872	1 049 724
Всього інвестиційних цінних паперів до погашення	1 712 872	1 049 724

Станом на 31 грудня 2016, суворений рейтинг України присвоєних рейтинговою агенцією Standard & Poor's був встановлений на рівні В- (31 грудня 2015: В-).

Інформацію про розрахункову справедливу вартість інвестиційних цінних паперів подано у Примітці 34. Аналіз інвестиційних цінних паперів за процентними ставками поданий у Примітці 31.

13 Інвестиційна нерухомість

У тисячах гривень	Прим.	2016 рік	2015 рік
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 1 січня		8 928	8 928
Переведення з нерухомості зайнятої Банком	14	4 037	-
Переведення до нерухомості зайнятої Банком	14	(2 228)	-
Інше коректування вартості		(26)	-
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 31 грудня		10 711	8 928

Станом на 31 грудня 2016 року та 31 грудня 2015 року інвестиційна нерухомість включає комерційні приміщення, що утримуються Банком з метою отримання орендного доходу, переведені з категорії приміщення та вдосконалення орендованого майна.

Інформація про дохід від оперативної оренди наведена у Примітці 26.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості Банку станом на 31 грудня 2016 року та 31 грудня 2015 року була визначена на підставі звітів внутрішнього оцінювача, який володіє відповідною професійною кваліфікацією і має актуальний досвід оцінки майна з аналогічним розташуванням та категорією. В основу оцінки була покладена ринкова вартість активів.

Оскільки станом на 31 грудня 2016 року та на 31 грудня 2015 року різниця між балансовою та ринковою вартістю будівель виявилась неістотною, переоцінка не проводилася.

14 Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи

У тисячах гривень	Приміщення та вдосконалення орендованого майна	Комп'ютери та обладнання	Системи безпеки, меблі та пристосування	Транспортні засоби	Незавершене будівництво	Всього приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання	Ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення	Всього
Первісна вартість на 1 січня 2015 року	312 374	212 356	87 485	18 791	4 050	635 056	99 561	734 617
Накопичена амортизація	(27 280)	(125 838)	(48 124)	(9 088)	-	(210 330)	(51 085)	(261 415)
Залишкова вартість на 1 січня 2015 р.	285 094	86 518	39 361	9 703	4 050	424 726	48 476	473 202
Надходження	8 411	33 112	19 343	5 331	6 815	73 012	28 471	101 483
Переведення до іншої категорії	(1 453)	1 835	801	906	(3 069)	(980)	980	-
Вибуття - первісна /переоцінена вартість	(508)	(9 124)	(4 674)	(2 148)	(981)	(17 435)	(157)	(17 592)
Вибуття - накопичена амортизація	12	9 007	3 947	2 025	-	14 991	157	15 148
Амортизаційні відрахування	(7 030)	(20 206)	(7 935)	(2 447)	-	(37 618)	(18 034)	(55 652)
Залишкова вартість на 31 грудня 2015 р.	284 526	101 142	50 843	13 370	6 815	456 696	59 893	516 589
Первісна вартість на 31 грудня 2015 р.	318 824	238 179	102 955	22 880	6 815	689 653	128 855	818 508
Накопичена амортизація	(34 298)	(137 037)	(52 112)	(9 510)	-	(232 957)	(68 962)	(301 919)
Залишкова вартість на 31 грудня 2015 р.	284 526	101 142	50 843	13 370	6 815	456 696	59 893	516 589
Надходження	12 622	106 762	48 196	8 232	29 474	205 286	27 766	233 052
Переведення до іншої категорії	-	(5 421)	12 236	-	(6 815)	-	-	-
Переведення до іншої категорії - накопичена амортизація	-	5 391	(5 391)	-	-	-	-	-
Вибуття - первісна /переоцінена вартість	(4 068)	(4 340)	(9 166)	(1 617)	-	(19 191)	(3 256)	(22 447)
Вибуття - накопичена амортизація	3 284	4 266	7 026	1 283	-	15 859	3 121	18 980
Амортизаційні віdraхування	(10 691)	(25 730)	(17 933)	(3 358)	-	(57 712)	(26 195)	(83 907)
Переведення до інвестиційної нерухомості	(4 037)	-	-	-	-	(4 037)	-	(4 037)
Переведення з інвестиційної нерухомості	2 228	-	-	-	-	2 228	-	2 228
Залишкова вартість на 31 грудня 2016 р.	283 864	182 070	85 811	17 910	29 474	599 129	61 329	660 458
Первісна вартість на 31 грудня 2016 р.	325 569	335 180	154 221	29 495	29 474	873 939	153 365	1 027 304
Накопичена амортизація	(41 705)	(153 110)	(68 410)	(11 585)	-	(274 810)	(92 036)	(366 846)
Залишкова вартість на 31 грудня 2016 р.	283 864	182 070	85 811	17 910	29 474	599 129	61 329	660 458

14 Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи (продовження)

Станом на 31 грудня 2016 року первісна вартість повністю замортизованого обладнання, яке до цього часу використовується, становить 77 484 тисяча гривень (на 31 грудня 2015 року – 64 723 тисяч гривень), а первісна вартість повністю замортизованих нематеріальних активів, які до цього часу використовуються 22 866 тисяча гривень (на 31 грудня 2015 року - 15 484 тисячі гривень).

Станом на 31 грудня 2016 року та 31 грудня 2015 року Банк не має: основних засобів, стосовно яких є передбачені законодавством України обмеження щодо володіння, користування та розпорядження; основних засобів та нематеріальних активів оформлені у заставу. Однак існують обмеження прав власності щодо ліцензій на комп'ютерне програмне забезпечення, яке використовується Банком.

Власні будівлі були оцінені за ринковою вартістю станом на 31 грудня 2016 року. Оскільки, станом на 31 грудня 2016 року та 31 грудня 2015 року різниця між балансовою та ринковою вартістю будівель виявилася неістотною, переоцінка не проводилася. Оцінка була проведена порівняльним методом внутрішнім оцінювачем, який має відповідну професійну кваліфікацію та досвід проведення оцінки основних засобів аналогічного розташування та категорії. Для кожного об'єкта нерухомості були відібрані від чотирьох до п'яти об'єктів для порівняння на основі наступних критеріїв: місце розташування, тип, стан і розмір. Коригування були застосовані до ціни, що становить пропозицію, а не реальну суму угоди (коригування на торг), розташування, розмір, поверх і стан та інші коригування. Коригування на торг застосовувалося внутрішнім оцінювачем, як правило, перебували в діапазоні від 10% до 15%. Інші коригування, що застосовувалися внутрішнім оцінювачем, як правило, перебували в діапазоні від 10% до 15%. Оцінювач використовував виключно порівняльний метод для оцінки всіх об'єктів основних засобів.

Справедлива вартість будівель Банку класифікується до 3-го рівня ієархії справедливої вартості.

У разі якщо б активи були відображені за вартістю придбання за вирахуванням амортизації, балансова вартість приміщень та вдоскональень орендованого майна станом на 31 грудня 2016 року становила би 159 181 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року - 154 801 тисяч гривень).

15 Інші фінансові активи

У тисячах гривень	2016 рік	2015 рік
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками та інше	20 535	20 485
Нараховані доходи до отримання	11 922	13 446
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	6 705	5 465
Готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою	4 780	1 030
Резерв під знецінення	(13 831)	(9 830)
Всього інших фінансових активів	30 111	30 596

Нижче поданий аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів протягом 2016 року:

У тисячах гривень	Нараховані доходи до отримання	Готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою	Всього
Резерв на знецінення станом на 1 січня 2016 року	8 800	1 030	9 830
Резерв на знецінення протягом року	663	3 733	4 396
Суми, списані протягом року як безнадійні	(412)	-	(412)
Курсові різниці	-	17	17
Резерв на знецінення на 31 грудня 2016 року	9 051	4 780	13 831

15 Інші фінансові активи (продовження)

Нижче поданий аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів протягом 2015 року:

	Нараховані доходи до отримання	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками	Готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою	Всього
<u>У тисячах гривень</u>				
Резерв на знецінення станом на 1 січня 2015 року	5 082	3 000	-	8 082
Резерв на знецінення протягом року	4 386	-	1 030	5 416
Суми, списані протягом року як безнадійні	(668)	(3 000)	-	(3 668)
Резерв на знецінення на 31 грудня 2015 року	8 800	-	1 030	9 830

Нижче поданий аналіз інших фінансових активів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2016 року:

	Нараховані доходи до отримання	Дебіторська заборгова- ність за розрахун- ками з клієнтами та банками	Дебіторська заборгова- ність за операціями з платіжними картками	Готівкові кошти, наявність яких є непідт- вердженою	Всього
<u>У тисячах гривень</u>					
Не прострочені та не знецінені	2 429	20 535	6 705	-	29 669
Всього не прострочених та не знецінених	2 429	20 535	6 705	-	29 669
<i>Дебіторська заборгованість, визнана окремо як знецінена</i>					
- не прострочена	-	-	-	4 780	4 780
- із затримкою платежу до 30 днів	425	-	-	-	425
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	273	-	-	-	273
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	328	-	-	-	328
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	793	-	-	-	793
- із затримкою платежу більше 360 днів	7 674	-	-	-	7 674
Всього індивідуально знецінених (загальна сума)	9 493	-	-	4 780	14 273
За мінусом резерву під знецінення	(9 051)	-	-	(4 780)	(13 831)
Всього інших фінансових активів	2 871	20 535	6 705	-	30 111

15 Інші фінансові активи (продовження)

Нижче поданий аналіз інших фінансових активів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2015 року:

	Нараховані доходи до отримання	Дебіторська заборгова- ність за розрахун- ками з клієнтами та банками	Дебіторська заборгова- ність за операціями з платіжними kartками	Готівкові кошти, наявність яких є непідтвер- женою	Всього
У тисячах гривень					
Не прострочені та не знецінені	4 931	20 485	5 465	-	30 881
Всього не прострочених та не знецінених	4 931	20 485	5 465	-	30 881
<i>Дебіторська заборгованість, визнана окремо як знецінена</i>					
- не прострочена	-	-	-	1 030	1 030
- із затримкою платежу до 30 днів	511	-	-	-	511
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	931	-	-	-	931
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	1 296	-	-	-	1 296
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	2 632	-	-	-	2 632
- із затримкою платежу більше 360 днів	3 145	-	-	-	3 145
Всього індивідуально знецінених (загальна сума)	8 515	-	-	1 030	9 545
За мінусом резерву під знецінення	(8 800)	-	-	(1 030)	(9 830)
Всього інших фінансових активів	4 646	20 485	5 465	-	30 596

Основними чинниками, які Банк бере до уваги при розгляді питання про знецінення дебіторської заборгованості, є її прострочений статус. На підставі цього, Банк підготував представлений вище аналіз за термінами затримки платежу дебіторської заборгованості, яка в індивідуальному порядку визначена як знецінена. Інша дебіторська заборгованість загалом не має забезпечення.

Інформація про операції з пов'язаними сторонами представлена в Примітці 36.

16 Інші нефінансові активи

У тисячах гривень	2016 рік	2015 рік
Передоплата за товари та незавершене будівництво	67 751	15 237
Передплаченні витрати	26 515	28 549
Передоплата за послуги	9 058	5 876
Товарно-матеріальні запаси	6 010	5 897
Заставне майно, що перейшло у власність Банку та активи на продаж	1 712	6 380
Дебіторська заборгованість за розрахунками з працівниками банку та інше	1 711	1 976
Передоплата з податків, крім податку на прибуток	293	5 413
Резерв під знецінення інших нефінансових активів	(8 449)	(7 944)
Всього інших нефінансових активів	104 601	61 384

17 Заборгованість перед іншими банками

У тисячах гривень	2016 рік	2015 рік
Кореспондентські рахунки та рахунки «овернайт» інших банків	919 366	221 705
Строкові депозити та кредити від інших банків	126 610	936 034
Всього заборгованості перед іншими банками	1 045 976	1 157 739

Станом на 31 грудня 2016 року до складу строкових депозитів та кредитів входили 81 573 тисячі гривень (на 31 грудня 2015 року - 936 034 тисяч гривень), отримані від РКО ВР С.А., а також кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків включали 624 408 тисячі гривень (на 31 грудня 2015 року - 141 647 тисяч гривень) залишків по рахунках РКО ВР С.А.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу заборгованості перед іншими банками подано у Примітці 34. Аналіз заборгованості перед іншими банками за процентними ставками наведено в Примітці 31. Інформацію про залишки за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 36.

18 Кошти клієнтів

У тисячах гривень	2016 рік	2015 рік
Юридичні особи		
- Поточні/розрахункові рахунки	3 046 271	1 987 240
- Строкові депозити	1 245 031	954 038
Фізичні особи		
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	1 107 119	721 963
- Строкові депозити	2 774 543	1 991 096
Всього коштів клієнтів	8 172 964	5 654 337

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено нижче:

У тисячах гривень	2016 рік		2015 рік	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	3 881 662	48	2 713 059	48
Виробництво	1 017 188	12	892 488	16
Торгівля	768 940	9	509 930	9
Інші послуги	721 936	9	462 913	5
Фінансові послуги	483 575	6	305 888	8
Нерухомість	391 294	5	184 276	3
Сільське господарство	165 613	2	132 403	3
Транспорт та зв'язок	130 883	2	101 867	2
Інше	611 873	7	351 513	6
Всього коштів клієнтів	8 172 964	100	5 654 337	100

Станом на 31 грудня 2016 року Банк мав 74 клієнти (на 31 грудня 2015 року – 45 клієнтів) із залишками на рахунках понад 10 000 тисяч гривень кожний. Загальна сума коштів на рахунках цих клієнтів становила 1 809 040 тисяч гривень у еквіваленті (на 31 грудня 2015 року - 1 163 168 тисяч гривень), або 22% (на 31 грудня 2015 року - 21%) від загального обсягу коштів клієнтів.

Станом на 31 грудня 2016 року кошти клієнтів включають депозити у сумі 6 459 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року - 3 488 тисяч гривень), розміщені як забезпечення за гарантіями наданими. Див. Примітку 33.

Станом на 31 грудня 2016 року поточні рахунки фізичних осіб включають передоплати за кредитними угодами, термін сплати яких не настав, в сумі 60 337 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року - 37 875 тисяч гривень).

18 Кошти клієнтів (продовження)

Станом на 31 грудня 2016 року до складу коштів клієнтів входять депозити в сумі 157 990 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року - 132 346 тисяча гривень), що являють собою забезпечення наданих кредитів клієнтам у загальній сумі 124 463 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року - 72 623 тисячі гривень). Див. Примітку 10.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу коштів клієнтів подано у Примітці 34. Аналіз коштів клієнтів за процентними ставками поданий у Примітці 31. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 36.

19 Інші фінансові зобов'язання

Інші фінансові зобов'язання включають наступні статті:

<i>У тисячах гривень</i>	<i>Прим.</i>	2016 рік	2015 рік
Кошти в розрахунках		22 918	20 681
Інші нараховані зобов'язання		18 655	14 185
Кошти ФГВФО для відшкодування вкладів інших банків		3 105	11 833
Резерви під зобов'язання кредитного характеру	33	230	97
Інше		44	43
Всього інших фінансових зобов'язань		44 952	46 839

Резерв під зобов'язання кредитного характеру представляє собою спеціальні резерви, створені на випадок збитків, понесених по фінансових гарантіях і акредитивах, наданих клієнтам, фінансовий стан яких погіршився.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу інших фінансових зобов'язань подано у Примітці 34.

20 Інші нефінансові зобов'язання

Інші нефінансові зобов'язання включають наступні статті:

<i>У тисячах гривень</i>		2016 рік	2015 рік
Нараховані витрати на виплати працівникам		55 235	30 825
Доходи майбутніх періодів		22 570	22 451
Суми до сплати до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб		6 990	4 329
Податки до сплати, крім податку на прибуток		6 196	6 715
Інше		3 930	2 147
Всього інших нефінансових зобов'язань		94 921	66 467

Витрати на резерв за судовими позовами до Банку склали у 2016 році 2 606 тисяч гривень (у 2015 році 844 тисяч гривень).

21 Субординований борг

<i>У тисячах гривень</i>	Ефективна процентна ставка у 2016 році	Балансова вартість у 2016 році	Балансова вартість у 2015 році
20 000 тисяч доларів США, плаваюча процентна ставка, строк погашення – 2017 рік	1,53%	557 904	516 946
Всього субординованого боргу		557 904	516 946

У 2009 році Банк отримав від РКО ВР S.A субординований борг у сумі 20 000 тисяч доларів США під процентну ставку 1-місячний Libor+6,5% річних. Договір був зареєстрований Національним банком України 9 листопада 2009 року. Борг підлягає погашенню 6 листопада 2017 року.

18 травня 2010 року відсоткову ставку було зменшено до рівня 1-місячний Libor+3,75% річних. Це становило істотну зміну умов первісного фінансового зобов'язання та було обліковано як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання за справедливою вартістю. Банк вважає, що переглянуті умови субординованого боргу відповідають ринковим умовам, і тому прибуток або збиток від первісного визнання нового зобов'язання не визнавався.

8 серпня 2012 року відсоткову ставку було зменшено до рівня 1,07% річних (ставка LIBOR в доларах США за 12-місячними міжбанківськими депозитами станом на 1 липня 2012 року). Згідно додатку до договору про субординовану позичку ця ставка була чинною до часу, коли Банк стане прибутковим, а також до моменту виконання інших умов, прописаних у додатку договору. Протягом цього періоду сплата відсотків призупинялася. Зміни умов договору не привели до припинення визнання старого фінансового інструменту до моменту зміни контрактних умов, оскільки різниця між поточною вартістю майбутніх грошових потоків, дисконтованих з використанням первісної ефективної процентної ставки, і балансовою вартістю запозичень станом на дату зміни договору не була істотною.

У 2016 році всі передумови, що були причиною зниження ставки та призупинення сплати відсотків, більше не виконувалися (Банк став прибутковим та виконав інші умови, прописані у додатку до договору), 4 травня 2016 року Банк заплатив відсотки, нараховані за період з 1 липня 2012 року до 30 квітня 2016 року та відновив нарахування та сплату відсотків за ставкою 1-місячний Libor+3,75% річних.

У вересні 2015 року Банк, на підставі гарантійного листа материнської компанії (РКО ВР S.A.), отримав дозвіл Національного банку України на досрочове погашення субординованого боргу в сумі 15 000 тисяч доларів США, отриманого від РКО ВР S.A. в 2010 році, за умови подальшого спрямування материнською компанією вказаної суми на підвищення статутного капіталу Банку. Кошти були отримані Банком та обліковувалися на 31 грудня 2015 року як незареєстровані внески до статутного капіталу в розмірі 330 000 тисяч гривень. У листопаді 2015 року між Банком та РКО ВР S.A укладено відповідний договір про купівлю акцій Банку загальною вартістю 330 000 тисяч гривень.

Протягом 2015 року у складі операцій з акціонером було відображені списання в сумі 12 941 тисячі гривень неамортизованої премії, що виникла внаслідок перегляду ефективної процентної ставки при зміні умов фінансового інструменту в попередніх періодах.

У випадку ліквідації погашення субординованого боргу здійснюватиметься після виконання вимог всіх інших кредиторів.

Інформацію про справедливу вартість субординованого боргу подано у Примітці 34. Аналіз субординованого боргу за процентними ставками поданий у Примітці 31. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 36.

22 Статутний капітал

	Кількість зареєстрованих та випущених акцій	Номінальна сума	Всього
<i>У тисячах гривень, крім кількості акцій</i>			
На 1 січня 2015 р.	191 896 946 916	1 918 969	1 918 969
На 31 грудня 2015 р.	191 896 946 916	1 918 969	1 918 969
На 31 грудня 2016 р.	224 896 946 916	2 248 969	2 248 969

Статутний капітал Банку складає 2 248 969 тисяч гривень (2015 рік – 1 918,969 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2016 року загальна кількість випущених акцій за якими зареєстровані звіти про результат розміщення склала 224 896 946 916 (на 31 грудня 2015 року – 191 896 946 916) простих акцій номінальною вартістю 0,01 гривні за акцію. Усі прості акції мають рівні права при голосуванні.

Протягом 2015 року РКО ВР SA придбав 33 000 000 000 акцій Банку загальною вартістю 330 000 тисяч гривень, сплативши номінальну вартість акцій (0,01 гривні за акцію). Станом на 31 грудня 2015 року відповідні зміни щодо збільшення розміру статутного капіталу не були внесені до Статуту Банку.

24 травня 2016 року у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань зареєстровано нову редакцію Статуту Банку, затверджену рішенням загальних зборів акціонерів Банку від 27 квітня 2016 року.

Нова редакція Статуту прийнята у зв'язку, зокрема, із внесенням змін щодо збільшення статутного капіталу Банку з 1 918 969 тисяч гривень до 2 248 969 тисяч гривень.

Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку зареєстровано відповідний звіт про результати розміщення акцій нової емісії.

Станом на 31 грудня 2016 року усі прості акції були повністю оплачені та зареєстровані.

Далі подано інформацію про структуру акціонерів Банку:

Акціонер	2016 рік	2015 рік
РКО ВР S.A.	99,63%	99,57%
Інші акціонери (резиденти та нерезиденти України)	0,37%	0,43%
Всього	100,00%	100,00%

Керівництво Банку володіє простими іменними акціями Банку в кількості 12 700 штук, загальною номінальною вартістю 127 грн., що складає 0,000006% у статутному капіталі Банку.

23 Інший сукупний дохід, відображеній в компонентах капіталу

Нижче наведено аналіз іншого сукупного доходу за окремими статтями кожного компоненту власних коштів:

У тисячах гривень	Прим.	Резерви переоцінки цінних паперів для подальшого продажу	Резерви переоцінки основних засобів	Всього
Рік, що закінчився 31 грудня 2015 року				
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу:				
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу		(11 350)		- (11 350)
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу, перенесена в чистий прибуток та збиток		21 913		- 21 913
Податок на прибуток відображеній безпосередньо в іншому сукупному доході	28		- 12	12
Всього іншого сукупний дохід		10 563	12	10 575
Рік, що закінчився 31 грудня 2016 року				
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу:				
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу		(13 731)		- (13 731)
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу, перенесена в чистий прибуток та збиток		7 806		- 7 806
Переоцінка основних засобів				
- Переоцінка об'єктів, що виникає на дату переведення об'єктів з категорії нерухомості, зайнятої власником, до інвестиційної нерухомості			- 73	73
Всього інший сукупний збиток		(5 925)	73	(5 852)

24 Процентні доходи та витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2016 рік	2015 рік
Процентні доходи		
Кредити та аванси юридичним особам	556 077	375 405
Кредити та аванси фізичним особам	381 903	232 212
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	155 439	103 300
Інвестиційні цінні папери до погашення	147 840	96 640
Депозитні сертифікати Національного банку України	32 797	48 748
Заборгованість інших банків	12 311	16 673
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	209	6 358
Всього процентних доходів	1 286 576	879 336
Процентні витрати		
Кошти фізичних осіб	254 722	194 880
Кошти юридичних осіб	116 732	80 236
Заборгованість перед іншими банками	28 980	30 279
Субординований борг	8 077	9 752
Заборгованість перед Національним банком України	-	76
Всього процентних витрат	408 511	315 223
Чистий процентний дохід	878 065	564 113

Процентні доходи від знецінених фінансових активів становлять 73 244 тисяч гривень у 2016 році (60 546 тисяч гривень у 2015 році).

Інформація про процентні доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 36.

25 Комісійні доходи та витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2016 рік	2015 рік
Комісійні доходи		
Розрахунково-касове обслуговування	264 737	210 746
Купівля та продаж іноземної валюти	67 969	48 755
За договорами-дорученнями з страховими компаніями	5 122	18 931
Гарантії надані та інші документарні операції	4 485	2 595
Інше	3 813	2 820
Всього комісійних доходів	346 126	283 847
Комісійні витрати		
Розрахунково-касове обслуговування	60 886	34 192
Отримані гарантії та інші документарні операції	1 527	784
Операції з цінними паперами	391	486
Інше	4	353
Всього комісійних витрат	62 808	35 815
Чистий комісійний дохід	283 318	248 032

Інформацію про комісійні доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами наведено в Примітці 36.

26 Інші операційні доходи

<i>У тисячах гривень</i>	2016 рік	2015 рік
Штрафи та пені отримані	4 381	123
Дохід від оперативного лізингу	2 339	2 311
Зарахування в доходи залишків за операціями, по яких минув термін давності	1 431	3 963
Доходи за операціями по фонду фінансування будівництва	1 292	1 776
Підтримка діяльності від компаній партнерів	1 106	1 512
Відшкодування судових витрат	848	699
Позитивний результат від продажу основних засобів	843	1 464
Дохід від компенсацій страхових організацій	166	506
Інше	713	1 204
Всього інших операційних доходів	13 119	13 558

27 Адміністративні та інші операційні витрати

<i>У тисячах гривень</i>	<i>Прим.</i>	2016 рік	2015 рік
Витрати, пов'язані з персоналом		292 267	234 702
Ремонт та утримання приміщень та обладнання, супровід програмного забезпечення		90 694	59 843
Знос та амортизація приміщень, удосконалень орендованого майна, обладнання та нематеріальних активів	14	83 907	55 652
Витрати на оперативну оренду приміщень		64 453	49 373
Комунальні витрати		34 105	25 923
Зв'язок		23 920	23 089
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб		23 004	14 706
Професійні послуги		15 346	12 687
Реклама та маркетинг		14 260	8 288
Охоронні послуги		12 165	9 603
Податки, крім податку на прибуток		7 303	6 322
Витрати на відрядження		5 684	3 992
Доброчинність		876	530
Інше		37 311	35 775
Всього адміністративних та інших операційних витрат		705 295	540 485

Витрати, пов'язані з персоналом, включають єдиний соціальний внесок у розмірі 43 764 тисяч гривень (у 2015 році - 53 269 тисяч гривень). Внесок до державного пенсійного фонду складає 78,56% від єдиного соціального внеску в сумі 34 398 тисяч гривень (у 2015 році 90% - 47 942 тисячі гривень). Банк не забезпечує працівникам інших окремих пенсій чи винагород у випадку припинення трудових відносин.

28 Податок на прибуток**(а) Компоненти витрат з податку на прибуток**

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

<i>У тисячах гривень</i>	<i>2016 рік</i>	<i>2015 рік</i>
Поточний податок	69 508	17 319
Відстрочений податок	5 625	13 025
Витрати з податку на прибуток за рік	75 133	30 344

(б) Звірка сум податкових витрат і сум прибутку або збитку, помножених на відповідну ставку оподаткування

Доходи Банку оподатковуються податком на прибуток за ставкою 18% (у 2015 році - 18%). Звірка очіуваних та фактичних податкових витрат наведена нижче.

<i>У тисячах гривень</i>	<i>2016 рік</i>	<i>2015 рік</i>
Прибуток до оподаткування	338 904	142 793
Теоретична сума податкових витрат за чинною ставкою податку (2016 рік – 18%; 2015 рік - 18%)	61 003	25 703
Податковий ефект статей, які не враховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподатковуваної суми:		
- Уточнення податкових зобов'язань попередніх періодів	6 945	-
- Витрати, пов'язані з прощенням боргів, що не включаються для цілей оподаткування	5 123	-
Вплив зміни підходів до визначення тимчасових різниць та інше	2 062	4 641
Витрати з податку на прибуток за рік	75 133	30 344

(в) Аналіз відстрочених податків за видами тимчасових різниць

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансової звітності та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни цих тимчасових різниць зазначено нижче.

<i>У тисячах гривень</i>	<i>1 січня 2016 р.</i>	<i>Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток за рік</i>	<i>31 грудня 2016 р.</i>
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/ (збільшують) суму оподаткування			
Приміщення та обладнання	15 314	1 814	17 128
Резерви на знецінення	14 482	(6 228)	8 254
Оцінка цінних паперів	2 422	(1 211)	1 211
Чистий відстрочений податковий актив	32 218	(5 625)	26 593

28 Податок на прибуток (продовження)

У тисячах гривень	1 січня 2015 р.	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток за рік	Віднесено на інший скупний дохід за рік	31 грудня 2015 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/ (збільшують) суму оподаткування				
Приміщення та обладнання	13 702	1 600	12	15 314
Резерв на знецінення кредитів	19 375	(4 893)	-	14 482
Неамортизований дисконти/премії	3 756	(3 756)	-	-
Оцінка цінних паперів	3 757	(1 335)	-	2 422
Нараховані витрати та інші зобов'язання	2 688	(2 688)	-	-
Нарахування процентів на балансову вартість кредитів	2 214	(2 214)	-	-
Інше	(261)	261	-	-
Чистий відстрочений податковий актив	45 231	(13 025)	12	32 218
Визнаний відстрочений податковий актив	45 493	-	-	32 218
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(261)	-	-	-
Чистий відстрочений податковий актив	45 232	(13 025)	12	32 218

Визнаний відстрочений податковий актив являє собою суму податку на прибуток, яка може бути зарахована проти майбутніх податків на прибуток, і відображається у звіті про фінансовий стан. Відстрочені активи з податку на прибуток визнаються лише тією мірою, в якій існує імовірність використання відповідного податкового кредиту. Оцінка майбутніх оподатковуваних прибутків та суми податкового кредиту, використання якого є можливим у майбутньому, базується на середньостроковому бізнес-плані, який готовує керівництво, та результатах його екстраполяції на майбутні періоди. В основі бізнес-плану лежать очікування керівництва, що вважаються обґрунтованими за існуючих обставин.

29 Чистий та коригований прибуток/(збиток) на акцію

Банк склав консолідований і окрему фінансову звітність на 31 грудня 2016 року та 31 грудня 2015 року та за роки, що закінчилися на вказані дати, згідно з МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» і МСБО 27 «Окрема фінансова звітність». Чистий прибуток/(збиток) на одну акцію розрахований і розкритий на основі консолідованої фінансової звітності, складеної згідно з МСФЗ. Протягом звітного періоду у Банку не було фінансових інструментів із коригуючим ефектом. Отже, чистий прибуток/(збиток) на одну акцію дорівнює коригованому чистому прибутку/(збитку) на одну акцію.

Прибуток на акцію розраховується наступним чином:

У тисячах гривень	2016	2015
Сукупний прибуток/(збиток) за рік, що належить акціонерам - власникам простих акцій	201 050	(85 582)
Середньозважена кількість простих акцій (тисяч штук)	224 896 947	200 938 042
Чистий та коригований прибуток/(збиток) на акцію, що належить акціонерам Групи (у гривнях на акцію)	0,0009	(0,0004)

30 Сегментний аналіз

Операційні сегменти – це компоненти бізнесу, що здійснюють фінансово-господарську діяльність, яка дозволяє отримувати доходи чи передбачає понесення витрат, результати операційної діяльності яких регулярно аналізуються органом, відповідальним за прийняття операційних рішень (ОВПОР), і щодо яких наявна окрема фінансова інформація. ОВПОР – це особа або група осіб, які розподіляють ресурси та оцінюють результати діяльності Банку. Функції ОВПОР виконуються Правлінням Банку.

(а) Опис продуктів та послуг, що є джерелом доходів звітних сегментів

Операції Банку організовані на основі трьох основних сегментів банківської діяльності:

- Послуги фізичним особам – цей бізнес-сегмент включає банківські послуги клієнтам-фізичним особам з відкриття та ведення поточних і ощадних рахунків, залучення депозитів, інвестиційно-ощадні продукти, обслуговування кредитних та дебетових карток, споживчого та іпотечного кредитування, операції з валютою, здійснення переказів.
- Корпоративна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає послуги юридичним особам, зокрема щодо прямого дебетування рахунків, обслуговування поточних рахунків, залучення депозитів, надання кредитних ліній у формі «ковердрафт», надання кредитів та інших видів фінансування, а також операції з іноземною валютою.
- Казначейська та інвестиційна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає торгові операції з фінансовими інструментами, операції на ринках капіталу, операції з іноземною валютою і банкнотами.

(б) Фактори, що використовуються керівництвом для визначення звітних сегментів

Сегменти Банку представляють собою стратегічні бізнес-підрозділи, орієнтовані на різних клієнтів. Управління ними проводиться окремо, оскільки кожному бізнес-підрозділу необхідні свої маркетингові стратегії та рівень обслуговування.

(в) Оцінка прибутків та збитків, активів та зобов'язань операційних сегментів

Правління Банку аналізує фінансову інформацію, підготовлену на базі даних бухгалтерського обліку, що відповідають вимогам Національного банку України та МСФЗ.

Для сегментного аналізу застосовано наступні підходи:

- ресурси перерозподіляються між сегментами з використанням внутрішніх процентних ставок, визначених казначейством. Ці ставки визначаються на основі базових ринкових процентних ставок, договірних строків погашення кредитів та фактичних термінів погашення залишків на рахунках клієнтів, що випливають з досвіду;
- податок на прибуток, результати переоцінки іноземної валюти та деякі інші статті не розподіляються на сегменти.

Для прийняття операційних рішень здійснюється оцінка результатів діяльності сегментів на основі суми прибутку до оподаткування.

Звіти містять інформацію про трансферні (внутрішні) результати діяльності основних сегментів. Трансферний результат розраховується як різниця трансферних доходів та трансферних витрат кожного сегменту, обчислені за трансферними цінами, що встановлюються в розрізі основних валют та строкових груп. Для сегментів роздрібного та корпоративного бізнесу трансферні доходи формуються, як розрахункові доходи від продажу сегменту Казначейської та інвестиційної банківської діяльності залучених ресурсів за трансферними цінами залучення ресурсів, трансферні витрати формуються як розрахункові витрати на купівлю в сегменту Казначейської та інвестиційної банківської діяльності ресурсів за трансферними цінами розміщення ресурсів.

Розрахунок трансферних цін та трансферних доходів/витрат здійснюється відповідно до «Методики визначення та застосування трансферної ціни ресурсів у системі ПАТ «Кредобанк», затвердженої рішенням Правління Банку (№ 515 від 28 травня 2015 року).

30 Сегментний аналіз (продовження)

(г) Інформація про прибутки чи збитки, активи та зобов'язання звітних сегментів

Далі в таблиці наведена інформація щодо звітних сегментів за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року:

У тисячах гривень	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Всього
Активи звітних сегментів	2 198 001	3 423 302	4 572 358	810 931	11 004 592
Зобов'язання звітних сегментів	3 883 338	4 190 550	1 728 850	113 979	9 916 717
Капітальні витрати	-	-	-	233 052	233 052

Капітальні витрати представляють собою надходження довгострокових активів, за виключенням фінансових інструментів та відстрочених податкових активів.

У тисячах гривень	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Виключення	Всього
2016						
<i>Доходи від зовнішніх контрагентів</i>						
- Процентні доходи	381 903	556 077	348 596	-	1 286 576	
- Комісійні доходи	148 619	190 610	6 897	-	346 126	
- Інші операційні доходи	6 856	1 124	-	5 139	13 119	
- Прибутки мінус збитки від торгових операцій з іноземною валютою	27 123	-	8 515	24 351	-	59 989
- Прибутки мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	-	-	6 572	-	-	6 572
- Прибутки мінус збитки від цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	-	-	1 513	-	-	1 513
<i>Доходи від інших сегментів</i>						
- Процентні доходи	327 039	220 716	766 700	-	(1 314 455)	-
Разом доходів	891 540	968 527	1 138 793	29 490	(1 314 455)	1 713 895
Процентні витрати	(586 972)	(551 182)	(584 812)	-	1 314 455	(408 511)
Резерв на знецінення кредитів	(121 041)	(68 912)	-	-	-	(189 953)
Резерв на покриття інших втрат та збитків за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням	(2 606)	(133)	-	-	-	(2 739)
Комісійні витрати	(46 894)	(1 527)	(14 387)	-	-	(62 808)
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти	-	-	-	(306)	-	(306)
Адміністративні, інші операційні витрати та резерви під інші активи	(407 717)	(256 382)	(45 774)	(801)	-	(710 674)
Результати сегмента	(273 690)	90 391	493 820	28 383	-	338 904

30 Сегментний аналіз (продовження)

Далі в таблиці наведена інформація щодо звітних сегментів за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року:

У тисячах гривень	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Всього
Активи звітних сегментів	1 461 995	2 707 561	3 464 651	638 077	8 272 284
Зобов'язання звітних сегментів	2 714 084	2 962 806	1 674 880	90 558	7 442 328
Капітальні витрати	-	-	-	101 483	101 483

Капітальні витрати представляють собою надходження довгострокових активів, за виключенням фінансових інструментів та відстрочених податкових активів.

У тисячах гривень	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Виключення	Всього
2015						
<i>Доходи від зовнішніх контрагентів</i>						
- Процентні доходи	232 212	375 405	271 719	-	-	879 336
- Комісійні доходи	120 834	158 995	4 018	-	-	283 847
- Інші операційні доходи	2 833	2 397	-	8 328	-	13 558
- Прибутки мінус збитки від цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	-	-	83 220	-	-	83 220
- Прибутки мінус збитки від торгових операцій з іноземною валютою	46 655	-	(5 507)	23 521	-	64 669
- Прибутки мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу			1 490	-	-	1 490
- Відновлення корисності інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	-	-	388	-	-	388
<i>Доходи від інших сегментів</i>						
- Процентні доходи	247 407	152 351	553 821	-	(953 579)	-
Разом доходів	649 941	689 148	909 149	31 849	(953 579)	1 326 508
Процентні витрати	(433 310)	(393 309)	(442 183)	-	953 579	(315 223)
Резерв на знецінення кредитів	(89 575)	(110 805)	-	-	-	(200 380)
Резерв на покриття інших втрат та збитків за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням	14	860	-	(1 030)	-	(156)
Комісійні витрати	(23 334)	(6 968)	(5 513)	-	-	(35 815)
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти	-	-	-	(85 178)	-	(85 178)
Адміністративні, інші операційні витрати та резерви під інші активи	(318 365)	(194 706)	(33 892)	-	-	(546 963)
Результати сегмента	(214 629)	(15 780)	427 561	(54 359)	-	142 793

30 Сегментний аналіз (продовження)

(д) Аналіз доходів за продуктами та послугами

Аналіз доходів Банку за продуктами та послугами надано в Примітці 24 (процентні доходи), Примітці 25 (комісійні доходи).

(е) Географічні сегменти

Україна представляє собою єдиний географічний сегмент через те, що більшість доходів та активів належить саме до цього сегменту. Банк не має значних доходів, що пов'язані з іншими сегментами і всі необоротні активи, інші, ніж фінансові інструменти, також пов'язані з Україною. Див. також географічний аналіз активів та зобов'язань Банку в Примітці 31.

(ғ) Найбільші клієнти

Банк не має клієнтів, доходи від яких перевищують 10% від загального обсягу доходів Банку.

31 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками в Банку здійснюється стосовно фінансових, операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та інший ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувались. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик. Банк наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить фінансові збитки другій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Банку з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Максимальний рівень кредитного ризику Банку відображається в балансовій вартості фінансових активів у звіті про фінансовий стан. Для гарантій та зобов'язань надати кредити максимальний рівень кредитного ризику дорівнює сумі зобов'язання. (Див. Примітку 33). Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом прийняття стратегічних рішень про рівень толерантності до кредитного ризику (апетиту на кредитний ризик), затвердження параметрів кредитування, опрацювання принципів і процесів оцінки кредитного ризику, впровадження та вдосконалення інструментів оцінки ризику, які дозволяють зберегти його рівень у межах, прийнятних для Банку, розвитку інформаційних інструментів, які автоматизують процес оцінки кредитного ризику та забезпечують відповідну якість і цілісність даних, які використовуються у цьому процесі, планування діяльності та наданні рекомендацій, отримання застави та за допомогою інших засобів зменшення кредитного ризику, як зазначено у Примітці 10.

Банк структурує рівні кредитного ризику, на який він наражається, шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним позичальником або групою позичальників. Керівництво регулярно затверджує ліміти рівня кредитного ризику за видами кредитів. Такі ризики регулярно контролюються та переглядаються принаймні щороку або частіше.

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

У Банку створені повноважні корпоративні органи, які відповідають за затвердження кредитних лімітів по окремих позичальниках:

- Спостережна Рада Банку аналізує та затверджує кредитні пропозиції понад 5,0 мільйонів доларів США та понад 6,25 мільйонів доларів США при реструктуризації кредитної заборгованості;
- Правління Банку аналізує та затверджує кредитні пропозиції до 5,0 мільйонів доларів США та до 6,25 мільйонів доларів США при реструктуризації кредитної заборгованості;
- Кредитний комітет Банку аналізує та затверджує кредитні пропозиції до 30 мільйонів гривень, Малий кредитний комітет Банку та Малий комітет у справах реструктуризації - до 5 мільйонів гривень, а Кредитний комітет у справах реструктуризації - до 50 мільйонів гривень. Засідання Кредитного комітету та Малого кредитного комітету проводяться здебільшого двічі на тиждень, а Кредитного комітету у справах реструктуризації та Малого комітету у справах реструктуризації здебільшого один раз на тиждень.
- Окремо надано повноваження на одноосібне прийняття нових кредитних рішень Заступникам Голови Правління Банку, директорам департаментів Банку із максимальним лімітом до 5,0 мільйонів гривень.
- Директорам самостійних відділень надано ліміти повноважень на одноосібне прийняття нових кредитних рішень із максимальним лімітом до 0,1 мільйона гривень.

Кредитні заявки від менеджерів по роботі з клієнтами передаються до відповідного підрозділу, який здійснює кредитний аналіз і приймає рішення чи передає до відповідного кредитного комітету для затвердження кредитного ліміту, у відповідності до компетенції. Також управління кредитним ризиком частково здійснюється шляхом одержання застави та корпоративних і особистих гарантій.

Для моніторингу кредитного ризику співробітники кредитного відділу складають регулярні звіти на підставі структурованого аналізу бізнесу та фінансових показників клієнта. Вся інформація про суттєві ризики стосовно клієнтів, кредитоспроможність яких погіршується, доводиться до відома Правління, яке її аналізує.

Кредитний департамент Банку аналізує кредити за строками прострочення та у подальшому контролює прострочені залишки. Таким чином, керівництво вважає за доцільне надавати інформацію про строки прострочення та інші дані про кредитний ризик, як це описано у Примітках 9, 10, 11, 12 та 15.

Кредитний ризик позабалансових фінансових інструментів визначається як можливість збитків через невиконання контрактних зобов'язань іншою стороною фінансового інструменту. Банк застосовує таку ж саму кредитну політику щодо умовних зобов'язань, як і до балансових фінансових інструментів: встановлено процедури затвердження, контроль рівня ризику та процедури моніторингу.

До відома колективних органів управління Банку щомісячно доводиться звіт про аналіз якості кредитного портфеля Банку із детальним аналізом рівня кредитного ризику по кредитному портфелю в цілому та по напрямках кредитування.

Для запобігання критичних втрат внаслідок виникнення кредитного ризику, Банком здійснюється постійний контроль дотримання нормативних значень кредитного ризику, встановлених НБУ.

Станом на 31 грудня 2016 року норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7), який визначається як співвідношення суми всіх вимог банку до контрагента або групи пов'язаних контрагентів та всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо контрагента або групи пов'язаних контрагентів, до регулятивного капіталу банку, становив 8,21%, при нормативному значенні не більше 25% (значення нормативу станом на 31 грудня 2015 року становило 14,17%).

Станом на 31 грудня 2016 року норматив великих кредитних ризиків (Н8), який визначається як співвідношення суми всіх великих кредитних ризиків щодо контрагентів, груп пов'язаних контрагентів, усіх пов'язаних з банком осіб до регулятивного капіталу банку, становив 0,00%, при нормативному значенні не більше 800% (значення нормативу станом на 31 грудня 2015 року становило 35,67%).

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Ринковий ризик. Банк наражається на ринкові ризики, що виникають у зв'язку з відкритими позиціями (а) валют, (б) процентних ставок та (в) інструментів капіталу, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Правління Банку встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Банком, та контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

Валютний ризик. Керівництво визначає ліміти ризиків по валютах та загальний прийнятний рівень ризику за позиціями «овернайт» та протягом дня (контроль здійснюється періодично). Банк наражається на валютний ризик у зв'язку з відкритими позиціями по різних валютах. Ці позиції розраховуються як різниця між активами та зобов'язаннями в однаковій валюті на звітну дату. Банк оцінює та контролює розміри довгих та коротких відкритих валютних позицій, використовуючи гривню в якості базисної валюти. Для Банку ліміти за відкритими валютними позиціями встановлюються на рівні, визначеному нормативними вимогами НБУ, та розраховуються як співвідношення відкритої валютної позиції до регулятивного капіталу Банку. Дотримання цих лімітів контролюється щоденно та щотижня подається відповідні звіти Комітету з управління активами, пасивами та тарифами (КУАПіТ).

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Банку станом на звітну дату:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2016 року				На 31 грудня 2015 року			
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста позиція
Долари США	3 373 860	3 239 839	(148 908)	(14 887)	2 465 175	2 747 357	5 404	(276 778)
Євро	865 800	918 479	11 937	(40 742)	670 889	796 280	(25 699)	(151 090)
Фунти стерлінгів	6 220	6 162	-	58	9 544	9 291	-	253
Російські рублі	47 917	47 905	-	12	27 577	16 765	(10 719)	93
Інше	99 634	99 812	5 602	5 424	84 266	75 810	(5 016)	3 440

Наведений вище аналіз включає лише монетарні активи та зобов'язання. На думку керівництва, інвестиції в інструменти капіталу та немонетарні активи не призведуть до виникнення суттєвого валютного ризику.

Нижче в таблиці показано зміну фінансового результату та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют по відношенню до функціональної валюти Банку, що використовувались на звітну дату, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2016 року		На 31 грудня 2015 року	
	Вплив на фінансовий результат	Вплив на капітал	Вплив на фінансовий результат	Вплив на капітал
Змінення долара США на 40% (у 2015 році – змінення на 40%)	(4 883)	(4 883)	(90 783)	(90 783)
Послаблення долара США на 40% (у 2015 році – послаблення на 40%)	4 883	4 883	90 783	90 783
Змінення євро на 40% (у 2015 році – змінення на 40%)	(13 363)	(13 363)	(49 558)	(49 558)
Послаблення євро на 40% (у 2015 році – послаблення на 40%)	13 363	13 363	49 558	49 558
Змінення російського рубля на 40% (у 2015 році – змінення на 40%)	4	4	31	31
Послаблення російського рубля на 40% (у 2015 році – послаблення на 40%)	(4)	(4)	(31)	(31)
Змінення інших валют на 40% (у 2015 році – змінення на 40%)	1 798	1 798	1 211	1 211
Послаблення інших валют на 40% (у 2015 році – послаблення на 40%)	(1 798)	(1 798)	(1 211)	(1 211)

Ризик був розрахований лише для монетарних статей у валютах, інших ніж функціональна валюта Банку.

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Ризик процентної ставки. Банк наражається на ризик у зв'язку з впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на його фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або приносити збитки в разі несподіваних змін.

Якби станом на 31 грудня 2016 року процентні ставки за фінансовими інструментами, деномінованими в доларах США, були на 200 базисних пунктів вище/нижче при незмінності всіх інших змінних, прибуток за рік був би на 14 253 тисяч гривень нижче/вище (на 31 грудня 2015 року на 9 649 тисяч гривень нижче/вище, якби процентні ставки були на 200 базисних пунктів вище/нижче) переважно через збільшення/зменшення процентних витрат по зобов'язаннях зі змінною відсотковою ставкою.

Якби станом на 31 грудня 2016 року процентні ставки за фінансовими інструментами, деномінованими в євро, були на 200 базисних пунктів вище/нижче при незмінності всіх інших змінних, прибуток за рік був би на 7 607 тисяч гривень вище/нижче (на 31 грудня 2015 року на 5 188 тисячі гривень вище/нижче, якби процентні ставки були на 200 базисних пунктів вище/нижче) переважно через збільшення/зменшення процентних доходів по кредитах зі змінною відсотковою ставкою.

Якби станом на 31 грудня 2016 року процентні ставки за фінансовими інструментами, номінованими в українських гривнях, були на 200 базисних пунктів вище/нижче при незмінності всіх інших змінних, прибуток за рік був би на 42 663 тисяч гривень вище/нижче (на 31 грудня 2015 року на 29 594 тисячі гривень нижче/вище, якби процентні ставки були на 200 базисних пунктів вище/нижче) через збільшення/зменшення процентних доходів по кредитах зі змінною відсотковою ставкою.

Інші компоненти капіталу були б на 28 716 тисяч гривень нижчими/вищими (на 31 грудня 2015 року - на 15 703 тисяч гривень нижчими/вищими) якби процентні ставки були на 200 базисних пунктів вище/нижче переважно через зменшення/збільшення справедливої вартості інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу.

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Банк здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Нижче в таблиці подані ефективні процентні ставки за процентними фінансовими інструментами станом на кінець відповідної звітної дати:

% річних	2016 рік				2015 рік			
	Гриvnі	Долари США	Євро	Інші валюти	Гриvnі	Долари США	Євро	Інші валюти
Активи								
Грошові кошти та їх еквіваленти								
- Кореспондентські рахунки в інших банках на які нараховуються відсотки	0%	0%	0%	5%	1%	0%	0%	6%
- Депозитні сертифікати Національного банку України	14%	-	-	-	20%	-	-	-
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	-	-	-	-	9%	-	-	-
Заборгованість інших банків	14%	-	-	-	1%	-	-	-
Кредити та аванси клієнтам								
- з фіксованою ставкою	24%	10%	8%	9%	17%	6%	5%	-
- зі змінюваною ставкою	21%	9%	8%	-	22%	7%	8%	-
Боргові інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	17%	7%	4%	-	17%	10%	-	-
Боргові інвестиційні цінні папери до погашення	-	8%	-	-	-	11%	-	-
Зобов'язання								
Заборгованість перед іншими банками зі змінною ставкою	10%	7%	0%	0%	0%	3%	0%	0%
Кошти клієнтів								
- поточні та розрахункові рахунки	1%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	0%
- строкові депозити	14%	2%	1%	-	16%	3%	3%	-
Субординований борг	-	2%	-	-	-	1%	-	-

Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат представлені індексованими облігаціями. Відсоткова ставка, яка розкрита в таблиці являє собою номінальну відсоткову ставку за гривневим інструментом без врахування впливу вартості опціону на загальну ефективну дохідність даного фінансового інструменту.

Позначка «-» у таблиці означає, що Банк не має відповідних активів або зобов'язань у відповідній валюті. Якщо не вказано інше, інформація у таблиці стосується фіксованих ставок.

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Інший ціновий ризик. Банк наражається на ризик дострокового погашення внаслідок надання кредитів з фіксованою процентною ставкою, в тому числі іпотечних кредитів, які надають позичальнику право дострокового погашення кредитів. Фінансовий результат та капітал Банку за поточний рік і на поточну звітну дату не зазнали б суттєвого впливу змін у обсягах дострокового погашення, оскільки такі кредити відображаються за амортизованою вартістю, а сума дострокового погашення дорівнює або майже дорівнює амортизованій вартості кредитів та авансів клієнтам.

Концентрація географічного ризику. Географічний аналіз активів та зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2016 року наведено нижче:

У тисячах гривень	Україна	Країни OECP	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	833 219	496 349	49 784	1 379 352
Заборгованість інших банків	31 938	9 891	105	41 934
Кредити та аванси клієнтам	5 593 798	31	767	5 594 596
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	1 435 855	-	-	1 435 855
Цінні папери до погашення	1 712 872	-	-	1 712 872
Інші фінансові активи	30 107	2	2	30 111
Всього фінансових активів	9 637 789	506 273	50 658	10 194 720
Нефінансові активи	805 258	2 389	2 225	809 872
Всього активів	10 443 047	508 662	52 883	11 004 592
Зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	339 996	705 980	-	1 045 976
Кошти клієнтів	8 022 759	125 515	24 690	8 172 964
Інші фінансові зобов'язання	43 375	1 482	95	44 952
Субординований борг	-	557 904	-	557 904
Всього фінансових зобов'язань	8 406 130	1 390 881	24 785	9 821 796
Нефінансові зобов'язання	94 907	7	7	94 921
Всього зобов'язань	8 501 037	1 390 888	24 792	9 916 717
Чиста балансова позиція	1 942 010	(882 226)	28 091	1 087 875
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	46 248	9 920	-	56 168

Активи, зобов'язання та зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були класифіковані виходячи з країни, резидентом якої є контрагент. Грошові кошти у касі, приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Географічний аналіз активів та зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2015 року поданий далі:

У тисячах гривень	Україна	Країни OECP	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 049 168	345 881	28 761	1 423 810
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	201 204	-	-	201 204
Заборгованість інших банків	4 006	-	91	4 097
Кредити та аванси клієнтам	4 129 196	34	10 450	4 139 680
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	785 176	-	-	785 176
Цінні папери до погашення	1 049 724	-	-	1 049 724
Інші фінансові активи	30 570	18	8	30 596
Всього фінансових активів	7 249 044	345 933	39 310	7 634 287
Нефінансові активи	637 371	412	214	637 997
Всього активів	7 886 415	346 345	39 524	8 272 284
Зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	80 058	1 077 681	-	1 157 739
Кошти клієнтів	5 555 834	89 548	8 955	5 654 337
Інші фінансові зобов'язання	46 330	372	137	46 839
Субординований борг	-	516 946	-	516 946
Всього фінансових зобов'язань	5 682 222	1 684 547	9 092	7 375 861
Нефінансові зобов'язання	66 458	3	6	66 467
Всього зобов'язань	5 748 680	1 684 550	9 098	7 442 328
Чиста балансова позиція	2 137 735	(1 338 205)	30 426	829 956
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	44 024	13 112	-	57 136

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіштовхнеться з труднощами при виконанні фінансових зобов'язань. Банк щодня зіштовхується з цим ризиком у зв'язку з вимогами щодо використання його вільних грошових коштів за депозитами «овернайт», поточними рахунками, депозитами, строк погашення яких настає незабаром, наданням кредитів, гарантіями та у зв'язку з процентною маржею та іншими вимогами щодо похідних інструментів, розрахунок за якими здійснюється грошовими коштами. Банк не володіє грошовими ресурсами, достатніми для покриття всіх цих потреб, оскільки досвід показує, що мінімальний рівень реінвестування коштів, строк погашення яких настає, можна передбачити з високою ймовірністю. Управління ризиком ліквідності здійснює Комітет з управління активами та пасивами Банку.

Банк прагне підтримувати стабільну базу фінансування, яка складається переважно із заборгованості перед іншими банками, депозитів юридичних та фізичних осіб, боргових цінних паперів та субординованого боргу, а також інвестує кошти у портфелі ліквідних активів для того, щоб мати можливість оперативно та безперешкодно виконати непередбачувані вимоги щодо ліквідності.

Управління ліквідністю Банк вимагає проведення аналізу рівня ліквідних активів, необхідного для врегулювання зобов'язань при настанні строку їх погашення, забезпечення доступу до різних джерел фінансування, наявності планів у випадку виникнення проблем з фінансуванням та здійснення контролю за відповідністю балансових нормативів ліквідності нормативним вимогам.

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Банк щоденно розраховує нормативи ліквідності відповідно до вимог Національного банку України. Ці нормативи включають:

- норматив миттєвої ліквідності (Н4), який розраховується як співвідношення високоліквідних активів до поточних зобов'язань банку. Станом на 31 грудня 2016 року цей норматив складав 28%, при мінімальному значенні нормативу не менше 20% (значення нормативу станом на 31 грудня 2015 року становило 47%, при мінімальному значенні 20%).
- норматив поточної ліквідності (Н5), який розраховується як співвідношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення, який не перевищує 31 календарний день. Станом на 31 грудня 2016 року цей норматив складав 55%, при мінімальному значенні нормативу не менше 40% (значення нормативу станом на 31 грудня 2015 року становило 70%, при мінімальному значенні 40%).
- норматив короткострокової ліквідності (Н6), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення до одного року. Станом на 31 грудня 2016 року цей норматив складав 72%, при мінімальному значенні нормативу не менше 60% (значення нормативу станом на 31 грудня 2015 року становило 80%, при мінімальному значенні нормативу не менше 60%).

Інформацію про позицію ліквідності фінансових активів та зобов'язань отримує Департамент казначейства. Департамент казначейства забезпечує наявність достатнього портфелю короткострокових ліквідних активів, який переважно складається з ліквідних цінних паперів, депозитів у банках та інших міжбанківських інструментів, для підтримки достатнього рівня ліквідності.

У поданих нижче таблицях показані зобов'язання Банку за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, в тому числі загальна сума зобов'язань з надання кредитів та фінансових гарантій. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображені у звіті про фінансовий стан, оскільки балансові суми базуються на дисконтованих грошових потоках.

Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, існуючих на кінець звітного періоду. Валютні виплати перераховуються із використанням обмінного курсу спот на звітну дату.

Нижче у таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення станом на 31 грудня 2016 року:

	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяців	3-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
У тисячах гривень						
Зобов'язання						
Заборгованість перед іншими банками	1 046 781	-	-	-	-	1 046 781
Кошти клієнтів	5 289 889	1 088 131	1 772 453	128 772	35 870	8 315 115
Субординований борг	4 062	3 839	558 130	-	-	566 031
Інші фінансові зобов'язання	37 812	7 140	-	-	-	44 952
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	56 168	-	-	-	-	56 168
Контракти на умовах спот та форвард						
- надходження	(246 104)	-	-	-	-	(246 104)
- виплати	249 982	-	-	-	-	249 982
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями						
	6 438 590	1 099 110	2 330 583	128 772	35 870	10 032 925

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Вимоги ліквідності для підтримки вимог за гарантіями і акредитивами є значно нижчими, ніж сума відповідних зобов'язань, що розкриваються в наведеному вище аналізі за строками погашення, оскільки Банк переважно не очікує, що третя сторона буде залучати кошти за подібними договорами.

Нижче у таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення станом на 31 грудня 2015 року:

	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяців	3-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
У тисячах гривень						
Зобов'язання						
Заборгованість перед іншими банками	391 995	4 327	772 781	-	-	1 169 103
Кошти клієнтів	3 511 187	879 480	1 305 214	38 638	34 815	5 769 334
Субординований борг	-	-	-	526 454	-	526 454
Інші фінансові зобов'язання	46 839	-	-	-	-	46 839
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	57 136	-	-	-	-	57 136
Контракти на умовах спот та форвард						
- надходження	(77 992)	-	-	-	-	(77 992)
- виплати	77 436	-	-	-	-	77 436
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	4 006 601	883 807	2 077 995	565 092	34 815	7 568 310

Кошти клієнтів відображені у вказаному аналізі за строками, що залишились до погашення відповідно до контрактів. Проте, відповідно до Цивільного кодексу України, для депозитних договорів, що були укладені до 6 червня 2015 року, фізичні особи мають право вилучати кошти з рахунків до настання строку погашення, втрачаючи при цьому право на нараховані проценти. Деякі депозитні контракти з юридичними особами передбачають можливість зняття коштів досрочно. Деякі депозитні контракти з фізичними особами, укладені після 6 червня 2015 року також передбачають можливість зняття коштів досрочно.

Однак, керівництво вважає, зважаючи на досвід, що більшість контрагентів не будуть вимагати кошти досрочно. Банк не використовує наведений вище аналіз за строками погашення без врахування дисконтування для управління ліквідністю. Натомість, Банк контролює очікувані строки погашення, які показані у поданій нижче таблиці станом на 31 грудня 2016 року:

	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяців	3-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
У тисячах гривень						
На 31 грудня 2016 року						
Фінансові активи	1 948 167	596 734	2 364 722	4 850 710	434 387	10 194 720
Фінансові зобов'язання	(6 346 960)	(1 056 376)	(2 270 194)	(119 145)	(29 121)	(9 821 796)
Чистий розрив ліквідності на основі очікуваних термінів погашення	(4 398 793)	(459 642)	94 528	4 731 565	405 266	372 924
Контракти на умовах спот та форвард						
- надходження	246 104	-	-	-	-	246 104
- виплати	(249 982)	-	-	-	-	(249 982)
На 31 грудня 2015 року						
Фінансові активи	2 005 851	981 450	2 404 565	1 887 093	355 328	7 634 287
Фінансові зобов'язання	(3 923 711)	(847 176)	(2 028 152)	(549 350)	(27 472)	(7 375 861)
Чистий розрив ліквідності на основі очікуваних термінів погашення	(1 917 860)	134 274	376 413	1 337 743	327 856	258 426
Контракти на умовах спот та форвард						
- надходження	77 992	-	-	-	-	77 992
- виплати	(77 436)	-	-	-	-	(77 436)

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Відповідність та/або контролювана невідповідність строків погашення і процентних ставок активів та зобов'язань має фундаментальне значення для керівництва. Повна відповідність для банків нехарактерна, оскільки операції часто мають різний характер та невизначений термін. Позиція невідповідності потенційно може збільшити прибутковість, але також може збільшити ризик збитків. Сроки активів та зобов'язань і спроможність заміни (за прийнятною вартістю) процентних зобов'язань після настання строку їх погашення є важливими чинниками оцінки ліквідності Банку та його реакції на зміни процентної ставки та курсу обміну валют.

На думку керівництва, незважаючи на те, що значна частина коштів клієнтів представлена рахунками до запитання, диверсифікація цих рахунків за кількістю і типом вкладників і минулий досвід Банку дозволяє стверджувати, що ці кошти клієнтів являють собою довгострокове та стабільне джерело фінансування Банку.

Банк має відкриту кредитну лінію з материнською компанією PKO Bank Polski SA на 30 мільйонів доларів США. Банк регулярно використовує цю кредитну лінію для поповнення обігових коштів та підтримки оперативної ліквідності.

32 Управління капіталом

Мета Банку при управлінні капіталом полягає у забезпеченні (i) дотримання вимог до капіталу Банку, встановлених Національним банком України, (ii) спроможності Банку функціонувати як безперервно діюче підприємство. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Банк, дорівнює сумі капіталу, показаного у звіті про окремий фінансовий стан. Сума капіталу, управління яким здійснює Банк станом на 31 грудня 2016 року, складає 1 087 781 тисячі гривень (на 31 грудня 2015 року – 829 956 тисяча гривень). Контроль за дотриманням нормативу достатності капіталу Банку, встановленого Національним банком України, здійснюється щодекадно. Оцінка інших цілей управління капіталом здійснюється щороку.

У вересні 2015 року Банк, на підставі гарантійного листа материнської компанії (PKO BP S.A.), отримав дозвіл Національного банку України на дострокове погашення субординованого боргу в сумі 15 000 тисяч доларів США, залученого від PKO BP S.A. в 2010 році, за умови подальшого спрямування материнською компанією вказаної суми на підвищення статутного капіталу Банку. Кошти були отримані Банком та обліковувалися на 31 грудня 2015 року як незареєстровані внески до статутного капіталу в розмірі 330 000 тисяч гривень. У листопаді 2015 року між PKO BP S.A та Банком укладено договір купівлі-продажу акцій Банку нової емісії. Відповідно до умов договору PKO BP SA прибав 33 000 000 000 акцій Банку загальною вартістю 330 000 тисяч гривень, сплативши номінальну вартість акцій (0,01 гривні за акцію). В травні 2016 року внаслідок реєстрації ці кошти були відображені в статутному капіталі банку.

Протягом 2015 року у складі операцій з акціонером було відображене списання неамортизованої премії за субординованим боргом в сумі 12 941 тисячі гривень, що виникла внаслідок перегляду ефективної процентної ставки в попередніх періодах.

Відповідно до чинного законодавства України банки зобов'язані формувати резервний фонд на покриття непередбачених збитків по всіх статтях активів та позабалансових зобов'язаннях. Розмір резервного фонду має складати 25% розміру регулятивного капіталу Банку, але не менше ніж 25% зареєстрованого статутного капіталу Банку. Резервний фонд формується за рахунок відрахування з чистого прибутку звітного року, що залишається у розпорядженні банку після сплати податків та інших обов'язкових платежів, а також з нерозподіленого прибутку попередніх років.

Розмір відрахувань до резервного фонду має бути не менше 5% від прибутку Банку до досягнення ним 25% розміру регулятивного капіталу Банку.

Якщо діяльність Банку може створювати загрозу інтересам вкладників та інших кредиторів Банку, то Національний банк України має право вимагати від банку збільшення розміру резервного фонду та щорічних відрахувань до нього. Якщо внаслідок діяльності Банку розмір регулятивного капіталу зменшився до суми, що є меншою, ніж розмір статутного капіталу, то щорічні відрахування до резервного фонду мають становити 10 відсотків чистого прибутку Банку до досягнення ними розміру 35 відсотків від статутного капіталу Банку.

32 Управління капіталом (продовження)

Резервний фонд Банку може бути використаний тільки на покриття збитків Банку за результатами звітного року згідно з рішенням ради банку (спостережної ради) та в порядку, що встановлений загальними зборами його учасників. При цьому, жодних обмежень щодо можливості розподілу резервного фонду між учасниками Банку при його ліквідації після задоволення всіх вимог кредиторів діючим законодавством України не передбачено.

Станом на 31 грудня 2016 року та 31 грудня 2015 року резервний фонд банку складає 40 176 тисяч гривень.

Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банки повинні утримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику («норматив достатності регулятивного капіталу»), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. Станом на 31 грудня 2016 року та 31 грудня 2015 року Банк дотримувався встановлених вимог щодо достатності регулятивного капіталу. Нижче в таблиці показаний регулятивний капітал на підставі звітів Банку, підготовлених відповідно до вимог НБУ, який складається з таких компонентів:

У тисячах гривень	2016 рік	2015 рік
Основний капітал	624 978	613 961
Додатковий капітал	619 815	494 862
Всього регулятивного капіталу	1 244 793	1 108 823

Станом на 31 грудня 2015 року Банк не виконував вимоги параграфу 2.4, розділу II «Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні», затвердженої Постановою Правління НБУ №368 від 28.08.2001 року, із змінами та доповненнями, щодо мінімального розміру регулятивного капіталу. Розмір регулятивного капіталу Банку був меншим, ніж його статутний капітал. В лютому 2016 року НБУ скасував дану вимогу. Керівництво вважає, що ризик застосування санкцій у зв'язку з цими порушенням відсутній з причини скасування даної вимоги.

33 Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури. В ході нормального ведення бізнесу Банк час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки та внутрішніх і зовнішніх професійних консультацій, керівництво Банку вважає, що Банк не зазнає суттєвих ненарахованих збитків у результаті судових позовів. Загальна сума створеного резерву за судовими позовами становить 2 929 тисяч гривень.

Податкове законодавство. Для української системи оподаткування характерними є наявність численних податків та законодавство, яке часто змінюється. Податкове законодавство є часто невизначенім, може мати різне трактування, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною і державною фіiscalною службою та між Національним банком України і Міністерством фінансів. Податкові декларації підлягають перевірці з боку органів влади, які згідно із законодавством уповноважені застосовувати значні штрафні санкції, а також стягувати пеню. Ці факти створюють в Україні значно серйозніші податкові ризики, ніж ті, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування.

Управлінський персонал вважає, що він виконує всі вимоги чинного податкового законодавства. Проте не може існувати впевненості у тому, що податкові органи не матимуть іншої думки щодо відповідності Банку чинному податковому законодавству і не застосують штрафні санкції. У цій окремій фінансовій звітності не був створений резерв по потенційних штрафних санкціях, пов'язаних з оподаткуванням.

Зобов'язання по капітальніх витратах. Станом на 31 грудня 2016 року Банк мав капітальні зобов'язання, передбачені контрактами, щодо приміщення та обладнання на загальну суму 3 801 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 12 869 тисяч гривень), та щодо нематеріальних активів – 2 003 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 7 211 тисяч гривень).

Банк виділив ресурси, необхідні для виконання цих зобов'язань. Керівництво Банку вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

33 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Зобов'язання за оперативною орендою. Банк не має договорів на оперативну оренду, яку неможливо скасувати.

Дотримання фінансових показників. Банк повинен дотримуватись певних фінансових показників, які стосуються переважно кредитів від інших банків. Недотримання цих фінансових показників може привести до негативних наслідків для Банку, серед яких підвищення вартості позикових коштів та оголошення дефолту.

Такі фінансові показники визначені у договорі з Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР), який завершив діяти в грудні 2015 року. Зокрема, Банк був повинен утримувати на певному рівні співвідношення капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику, високоліквідних активів до депозитів до запитання, ліквідних активів до короткострокових зобов'язань, норматив кредитного ризику, співвідношення максимальної суми кредитування пов'язаних сторін до капіталу, загальну суму ризиків за операціями з пов'язаними сторонами та частку проблемних кредитів у загальному обсязі виданих кредитів, а також виконувати пруденційні вимоги НБУ.

На початок 2015 року частка прострочених понад 30 днів кредитів у загальному обсязі виданих кредитів та авансів (до знецінення) перевищувала частку визначену у договорі з ЄБРР.

Недотримання фінансових показників за кредитними договорами надавало ЄБРР юридичне право вимагати досрочового погашення кредитів. Станом на 31 грудня 2015 Банк повністю погасив зобов'язання за кредитним договором з ЄБРР.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Головною метою цих інструментів є забезпечення наявності грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів. Гарантії та акредитиви «стендбай», які являють собою безвідкличні гарантії того, що Банк здійснить платежі на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, мають той самий кредитний ризик, що і кредити. Документарні та товарні акредитиви, що являють собою письмові зобов'язання Банку за дорученням своїх клієнтів, які уповноважують третій сторони вимагати від Банку оплати у встановлених сумах відповідно до конкретних умов, забезпечуються партіями товару, до яких вони відносяться, або грошовими депозитами, отже, мають менший рівень ризику, ніж кредити.

Зобов'язання щодо надання кредитів являють собою невикористані суми, призначені для кредитування у формі кредитів, гарантій та акредитивів. Стосовно кредитного ризику за зобов'язаннями щодо надання кредитів Банк наражається на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань у разі списання невикористаної суми таких кредитів. Проте можлива сума збитків є меншою за загальну суму невикористаних зобов'язань, оскільки виконання більшості зобов'язань щодо надання кредитів залежить від дотримання клієнтами певних кредитних стандартів. Банк відстежує строки до погашення зобов'язань щодо надання кредитів, оскільки більш довгострокові зобов'язання зазвичай характеризуються вищим кредитним ризиком, ніж короткострокові. Непогашені зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були такими:

У тисячах гривень	Прим.	2016 рік	2015 рік
Гарантії надані		62 857	60 721
Мінус: резерв на покриття збитків за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням	19	(230)	(97)
Мінус: зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, забезпечені грошовим покриттям	18	(6 459)	(3 488)
Всього зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням		56 168	57 136

33 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, деноміновані у таких валютах:

У тисячах гривень	2016 рік	2015 рік
Українські гривні	26 044	41 284
Євро	30 124	13 504
Американські долари	-	2 348
Всього	56 168	57 136

Станом на 31 грудня 2016 року усі зобов'язання з надання кредитів є відкличними і становлять 1 255 754 тисячі гривень (на 31 грудня 2015 року – 833 355 тисяч гривень).

Загальна сума невиконаних зобов'язань за кредитами, імпортними акредитивами та гарантіями за угодою необов'язково являє собою майбутні потреби у грошових коштах, оскільки строк дії таких фінансових інструментів може закінчитися без фінансування.

34 Розкриття інформації про справедливу вартість

Результати оцінки справедливої вартості аналізуються та розподіляються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) до 1 Рівня відносяться оцінки по цінам, що котируються (без коригування) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань, (ii) до 2 Рівня – отримані в результаті використання методів оцінки, в яких всі суттєві вхідні дані, прямо або опосередковано є спостережуваними для активу чи зобов'язання (наприклад ціни), та (iii) оцінки 3 Рівня, які є оцінками, що не базуються на спостережуваних ринкових даних (тобто, базуються на не спостережуваних вхідних даних). З метою розподілу фінансових інструментів за категоріями керівництво використовує професійні судження. Якщо для оцінки справедливої вартості використовуються спостережувані вхідні дані, що вимагають суттєвих коригувань, то така оцінка відноситься до 3 Рівня. Вагомість використаних вхідних даних оцінюється для всієї сукупності оцінки справедливої вартості.

(а) Багаторазові оцінки справедливої вартості

Багаторазові оцінки справедливої вартості є оцінками, що вимагаються або дозволені МСФЗ у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду. В таблиці нижче наведено рівні ієрархії справедливої вартості, до якого відносяться багаторазові оцінки справедливої вартості:

У тисячах гривень	2016 рік			2015 рік				
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Всього	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Всього
Активи по справедливій вартості								
Фінансові активи								
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат								
- Українські державні облігації	-	-	-	-	-	201 204	-	201 204
Інвестиційні цінні папери, що утримуються для продажу								
- Українські державні облігації	-	1 435 825	-	1 435 825	-	785 146	-	785 146
- Корпоративні акції	-		30	30	-	-	30	30
Нефінансові активи								
- Власні приміщення	-	-	272 303	272 303	-	-	272 847	272 847
- Інвестиційна нерухомість	-	-	10 711	10 711	-	-	8 928	8 928
Інші фінансові активи								
- Валютні форвардні контракти	-	-	-	-	-	93	-	93
Всього справедлива вартість активів, що багаторазово оцінюються по справедливій вартості	-	1 435 825	283 044	1 718 869	-	986 443	281 805	1 268 248

34 Розкриття інформації про справедливу вартість (продовження)

В таблиці нижче наведені методи оцінки та вхідні дані, які були використані в оцінці справедливої вартості для оцінок 2 Рівня станом на 31 грудня 2016 року:

У тисячах гривень	Справедлива вартість	Метод оцінки	Використані вхідні дані
Активи по справедливій вартості			
Фінансові активи			
<i>Інвестиційні цінні папери, що утримуються для продажу</i>			
- Українські державні облігації	1 435 825	Ринковий метод	Котирування на менш активному ринку
Всього оцінена багаторазова справедлива вартість 2 рівня	1 435 825		

Протягом 2016 та 2015 років не було змін в методах оцінки для багаторазових оцінок справедливої вартості 2 Рівня

б) Активи та зобов'язання, що не оцінюються по справедливій вартості, справедлива вартість яких розкривається

Нижче наводиться аналіз справедливої вартості за рівнями ієрархії справедливої вартості та балансова вартість активів, що не оцінюються по справедливій вартості:

У тисячах гривень	2016 рік			2015 рік			Балансова вартість	
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень		
Активи								
Кошти в інших банках	-	41 934	-	41 934	-	4 097	-	4 097
- Гарантійні депозити	-	13 534		13 534	-	4 097	-	4 097
- Міжбанківські кредити	-	28 400		28 400	-	-	-	-
Кредити та аванси клієнтам	-	-	5 582 618	5 594 596	-	-	4 040 274	4 139 680
- Кредити юридичним особам			3 400 859	3 403 738			2 619 370	2 684 592
Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі та споживчі кредити	-	-	1 729 757	1 732 420			988 638	1 006 276
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	-	-	452 002	458 438			432 266	448 812
Інвестиційні цінні папери до погашення	1 715 819			1 712 872	-	1 057 814	-	1 049 724
Інші фінансові активи	-	30 111		30 111	-	30 596	-	30 596
- Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками	-	20 535		20 535	-	20 485		20 485
- Нараховані доходи до отримання	-	2 871		2 871	-	4 646		4 646
- Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	-	6 705		6 705	-	5 465		5 465
Всього	-	1 787 864	5 582 618	7 379 513	-	1 092 507	4 040 274	5 224 097

34 Розкриття інформації про справедливу вартість (продовження)

Нижче наводиться аналіз справедливої вартості за рівнями ієрархії справедливої вартості та балансова вартість зобов'язань, що не оцінюються по справедливій вартості:

У тисячах гривень	2016 рік			Балансова вартість	2015 рік			Балансова вартість
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень		1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	
Зобов'язання								
Кошти інших банків	-	1 046 084	-	1 045 976	-	1 157 619	-	1 157 739
- Кореспондентські рахунки інших банків	-	919 366	-	919 366	-	221 705	-	221 705
- Строкові депозити та кредити від інших банків	-	126 718	-	126 610	-	935 914	-	936 034
Кошти клієнтів	-	8 120 426	-	8 172 964	-	5 599 702	-	5 654 337
- Поточні кошти юридичних осіб	-	3 046 271	-	3 046 271	-	1 987 240	-	1 987 240
- Строкові депозити юридичних осіб	-	1 233 816	-	1 245 031	-	942 129	-	954 038
- Поточні кошти фізичних осіб	-	1 107 119	-	1 107 119	-	721 963	-	721 963
- Строкові депозити фізичних осіб	-	2 733 220	-	2 774 543	-	1 948 370	-	1 991 096
Інші фінансові зобов'язання	-	44 952	-	44 952	-	46 839	-	46 839
- Кошти в розрахунках	-	22 918	-	22 918	-	20 681	-	20 681
- Інші нараховані зобов'язання	-	18 655	-	18 655	-	14 185	-	14 185
- Кошти ФГВФО для відшкодування вкладів інших банків	-	3 105	-	3 105	-	11 833	-	11 833
- Резерви під зобов'язання кредитного характеру	-	230	-	230	-	97	-	97
- Інше	-	44	-	44	-	43	-	43
Субординований борг	-	551 802	-	557 904	-	490 052	-	516 946
Всього	-	9 763 264	-	9 821 796	-	7 294 212	-	7 375 861

Оцінка справедливої вартості на 2 Рівні та 3 Рівні ієрархії справедливої вартості була розрахована з використанням методу дисконтованих грошових потоків. Справедлива вартість фінансових інструментів з плаваючою процентною ставкою, що не котируються на активному ринку, дорівнює їх балансовій вартості. Справедлива вартість інструментів із фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточної середньозваженої відсоткової ставки по діючих інструментах та строк до погашення, який залишився.

Для активів Банк використовувала припущення щодо ставок на позики та рівня дострокових погашень контрагентами. Зобов'язання були дисконтовані з використанням ставки Банку по запозиченням. Зобов'язання, що підлягають погашенню за вимогою, були дисконтовані починаючи з першого дня потенційного пред'явлення вимоги щодо погашення зобов'язання Банком.

35 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Для цілей оцінки МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» встановлює такі категорії фінансових активів: (а) кредити та дебіторська заборгованість; (б) фінансові активи для подальшого продажу; (в) фінансові активи, що утримуються до погашення та (г) фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Фінансові активи за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, поділяються на дві категорії: (i) активи, включені до цієї категорії при початковому визнанні, та (ii) активи, віднесені до категорії призначених для торгівлі.

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з цими категоріями оцінки станом на 31 грудня 2016 року:

У тисячах гривень	Кредити та дебіторська заборгованість	Активи для подальшого продажу	Інвестиційні цінні папери до погашення	Всього
Активи				
<i>Грошові кошти та їх еквіваленти</i>	1 379 352	-	-	1 379 352
<i>Заборгованість інших банків</i>				
- Гарантійні депозити	13 534	-	-	13 534
- Кредити інших банків	28 400	-	-	28 400
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>				
- Кредити юридичним особам	3 403 738	-	-	3 403 738
- Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі та споживчі кредити	1 732 420	-	-	1 732 420
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	458 438	-	-	458 438
<i>Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу</i>	-	1 435 855	-	1 435 855
<i>Інвестиційні цінні папери до погашення</i>	-	-	1 712 872	1 712 872
<i>Інші фінансові активи</i>	29 326	785	-	30 111
Всього фінансових активів	7 045 208	1 436 640	1 712 872	10 194 720

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з цими категоріями оцінки станом на 31 грудня 2015 року:

У тисячах гривень	Кредити та дебіторська заборгованість	Активи для подальшого продажу	Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	Інвестиційні цінні папери до погашення	Всього
Активи					
<i>Грошові кошти та їх еквіваленти</i>	1 423 810	-	-	-	1 423 810
<i>Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результа</i>	-	-	201 204	-	201 204
<i>на фінансовий результат</i>					
<i>Заборгованість інших банків</i>					
- Гарантійні депозити	4 097	-	-	-	4 097
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>					
- Кредити юридичним особам	2 684 592	-	-	-	2 684 592
- Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі та споживчі кредити	1 006 276	-	-	-	1 006 276
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	448 812	-	-	-	448 812
<i>Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу</i>	-	785 176	-	-	785 176
<i>Інвестиційні цінні папери до погашення</i>	-	-	-	1 049 724	1 049 724
<i>Інші фінансові активи</i>	30 503	-	93	-	30 596
Всього фінансових активів	5 598 090	785 176	201 297	1 049 724	7 634 287

Станом на 31 грудня 2016 року та 31 грудня 2015 року всі фінансові зобов'язання Банку обліковані за амортизованою вартістю. Похідні фінансові інструменти відносяться до категорії за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат.

36 Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна з них має можливість контролювати іншу або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Станом на 31 грудня 2016 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

У тисячах гривень	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Кореспондентські рахунки в інших банках	37 094	-	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам (процентна ставка за угодами: у гривнях 8,5% у доларах США – 2,08%)	-	-	-	522
Резерв на знецінення кредитів та авансів клієнтам	-	-	-	(316)
Інші активи	995	-	-	-
Кореспондентські рахунки та депозити «гвернайт» інших банків	624 408	-	-	-
Строкові депозити та кредити від інших банків (процентна ставка за угодами: у доларах США, макс 5,6%)	81 573	-	-	-
Кошти клієнтів (процентна ставка за угодами: в дол.: мін.-0,01%, макс - 3,76%; в євро: 0,5%; в грн від 2,5 % - до 18,27%)	-	47 860	2 101	269
Субординований борг (процентна ставка за угодою: в доларах США – 4,5211%)	557 904	-	-	-
Інші зобов'язання	142	373	-	14 705

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2016 рік:

У тисячах гривень	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Процентні доходи	-	-	-	24
Процентні витрати	(32 503)	(5 107)	(748)	(10)
Інші доходи	-	29	-	1
Резерв на знецінення кредитів та інвестицій	-	-	-	267
Доходи за виплатами та комісійними	21	50	127	3
Витрати за виплатами та комісійними	(1 268)	-	-	-
Інші витрати	(1 702)	(4 638)	-	-

Нижче наведені інші права та зобов'язання на 31 грудня 2016 року за операціями з пов'язаними сторонами:

У тисячах гривень	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Зобов'язання з кредитування, що отримані	740 592	-	-	-
Інші надані зобов'язання	27 459	-	-	67
Інші права отримані	17 584	-	-	-
Отримана застава	170 248	-	-	1 676

Зобов'язання з кредитування, що отримані стосуються невикористаних позикових коштів, отриманих від Материнського Банку RKO Bank Polski S.A. в доларах США з терміном погашення в червні 2019 та відсотковою ставкою на рівні 1-місячний LIBOR + 5%.

36 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2016 року:

У тисячах гривень	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за період	-	-	-	(122)

Станом на 31 грудня 2015 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

У тисячах гривень	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Кореспондентські рахунки в інших банках	56 830	-	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам (процентна ставка за угодами: у гривнях 8,5%; у доларах США – 2,08%)	-	-	-	569
Резерв на знецінення кредитів та авансів клієнтам	-	-	-	(30)
Інші активи	327	3	-	-
Кореспондентські рахунки та депозити «ковернайт» інших банків	141 647	-	-	-
Строкові депозити та кредити від інших банків (процентна ставка за угодами: у доларах США мін 1,8% – макс 3,24%)	936 034	-	-	-
Кошти клієнтів (процентна ставка за угодами: в дол.: мін. - 0,1%, макс. - 4%; в євро: 0,5%; в грн: мін. - 0,1%, макс. - 16%)	-	32 546	7 472	186
Субординований борг (процентна ставка за угодами: в доларах США – 1,0695%)	516 946	-	-	-
Інші зобов'язання	210	822	-	1 649

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2015 рік:

У тисячах гривень	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Процентні доходи	-	-	-	27
Процентні витрати	(38 017)	(4 232)	(1 050)	(11)
Інші доходи	-	31	-	-
Резерв на знецінення кредитів та інвестицій	-	-	-	27
Доходи за виплатами та комісійними	12	209	-	22
Витрати за виплатами та комісійними	(1 126)	-	99	-
Інші витрати	(5 085)	(6 703)	-	(1)

Нижче наведені інші права та зобов'язання на 31 грудня 2015 року за операціями з пов'язаними сторонами:

У тисячах гривень	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Зобов'язання з кредитування, що отримані	438 197	-	-	-
Інші надані зобов'язання	54 519	-	-	-
Інші права отримані	41 433	-	-	-
Отримана застава	26 881	-	-	741

Зобов'язання з кредитування, що отримані стосуються невикористаних позикових коштів, отриманих від Материнського Банку RKO Bank Polski S.A. в доларах США з терміном погашення в червні 2016 та відсотковою ставкою на рівні 1-місячний LIBOR + 3%.

36 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2015 року:

	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
<u>У тисячах гривень</u>				
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за період				(89)

Як зазначено в Примітці 32:

- у вересні 2015 року Банк, на підставі гарантійного листа материнської компанії (РКО ВР S.A.), отримав дозвіл Національного банку України на дострокове погашення субординованого боргу в сумі 15 000 тисяч доларів США, залученого від РКО ВР S.A. в 2010 році, за умови подальшого спрямування материнською компанією вказаної суми на підвищення статутного капіталу Банку. Кошти були отримані Банком та обліковувалися на 31 грудня 2015 року як незареєстровані внески до статутного капіталу в розмірі 330 000 тисяч гривень. У листопаді 2015 року між РКО ВР S.A та Банком укладено договір купівлі-продажу акцій Банку нової емісії. Відповідно до умов договору РКО ВР S.A придобав 33 000 000 000 акцій Банку загальною вартістю 330 000 тисяч гривень, сплативши номінальну вартість акцій (0,01 гривні за акцію).
- протягом 2015 року у складі операцій з акціонером було відображене списання неамортизованої премії за субординованим боргом в сумі 12 941 тисячі гривень, що виникла внаслідок перегляду ефективної процентної ставки в попередніх періодах.

Нижче наведені суми винагороди основного управлінського персоналу:

<u>У тисячах гривень</u>	2016 рік		2015 рік	
	Витрати	Нараховане зобов'язання	Витрати	Нараховане зобов'язання
<u>Короткострокові виплати:</u>				
- Заробітна плата	19 062	1 155	20 150	684
- Преміальні виплати	18 946	13 500	4 294	-
- Компенсації при звільненні			824	756
<u>Пенсійне забезпечення:</u>				
- Витрати на відрахування до Державного пенсійного фонду та фондів соціального страхування	538	50	656	209
Всього	38 546	14 705	25 924	1 649

Короткострокові виплати належать до сплати у повному обсязі протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому керівництвом були надані відповідні послуги.

Витрати на преміальні виплати включають нараховане зобов'язання в сумі 13 500 тисяч гривень.

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 7 березня 2017 року.

Виконавці: О. Лісний, І. Вітинська. (т. 032 297 27 82)

В. Потоцький
Головний бухгалтер